

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

דוחות כספיים מאוחדים ליום 31 בדצמבר 2017

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

דוחות כספיים מאוחדים ליום 31 בדצמבר 2017

תוכן העניינים

2.....	דוח ראי החשבון המבקרים לבעלי המניות של
3.....	דוח ראי החשבון המבקרים לבעלי המניות של
4.....	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
6.....	דוחות מאוחדים על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר
7.....	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
8.....	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
9-59.....	ביאור ביאורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ

בדבר ביקורת של רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי

בהתאם לסעיף 9ב (ג) בתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970

ביקרנו רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ וחברות בנות (להלן ביחד - "החברה") ליום 31 בדצמבר 2017. רכיבי בקרה אלה נקבעו כמוסבר בפסקה הבאה. הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי המצורפת לדוח לגבי האירועים והשינויים שחלו במצב עניני החברה ושהשפיעו על החברה לתאריך הנ"ל. אחריותנו היא לחוות דעה על רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי שבוקרו על ידינו נקבעו בהתאם לתקן ביקורת 104 של לשכת רואי חשבון בישראל "ביקורת של רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי" על תיקוניו (להלן - "תקן ביקורת 104"). רכיבים אלה הינם: (1) בקרות ברמת הארגון, לרבות בקרות על תהליך העריכה והסגירה של דיווח כספי ובקרות כלליות של מערכות מידע, (2) בקרות על תהליך נכסים בלתי מוחשיים, (3) בקרות על תהליך שכר והתחייבויות לעובדים ו- (4) בקרות על תהליך ההכנסות מעמלות מסחר וסליקה ושירותי מסלקה (כל אלה יחד מכונים להלן "רכיבי הבקרה המבוקרים").

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקן ביקורת 104. על-פי תקן זה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה לזהות את רכיבי הבקרה המבוקרים ולהשיג מידה סבירה של ביטחון אם רכיבי בקרה אלה קוימו באופן אפקטיבי מכל הבחינות המהותיות. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, זיהוי רכיבי הבקרה המבוקרים, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית ברכיבי הבקרה המבוקרים, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של אותם רכיבי בקרה בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו, לגבי אותם רכיבי בקרה, כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. ביקורתנו התייחסה רק לרכיבי הבקרה המבוקרים, להבדיל מבקרה פנימית על כלל התהליכים המהותיים בתאגיד בקשר עם הדיווח הכספי, ולפיכך חוות דעתנו מתייחסת לרכיבי הבקרה המבוקרים בלבד. כמו כן, ביקורתנו לא התייחסה להשפעות הדדיות בין רכיבי הבקרה המבוקרים לבין כאלה שאינם מבוקרים ולפיכך, חוות דעתנו אינה מביאה בחשבון השפעות אפשריות כאלה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו בהקשר המתואר לעיל.

בשל מגבלות מובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי בכלל, ורכיבים מתוכה בפרט, עשויים שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה באופן אפקטיבי, מכל הבחינות המהותיות, את רכיבי הבקרה המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2017.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת תוצאות פעולותיה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 והדוח שלנו, מיום 29 במרץ 2018, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

בריטמן אלמגור זהר ושות'

רואי חשבון

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

תל אביב, 29 במרץ, 2018

משרד נצרת מרג' אבן עאמר 9 נצרת, 16100	משרד נתניה Seker - Deloitte ניבורי ישראל 7 ת.ד. 8458 נתניה, 4250407	משרד פתח תקווה Deloitte Analytics הסיבים 7 ת.ד. 6712 פתח תקווה, 4959368	משרד אילת המרכז העירוני ת.ד. 583 אילת, 8810402	משרד באר שבע אלומות 12 פארק התעשייה עומר ת.ד. 1369 עומר, 8496500	משרד חיפה מעלה השחרור 5 ת.ד. 5648 חיפה, 3105502	משרד ירושלים קרית המדע 3 מנדל הר חוצבים ירושלים, 914510 ת.ח. 45396
טלפון: 073-3994455 פקס: 073-3994455 info-nazareth@deloitte.co.il	טלפון: 09-8922444 פקס: 09-8922440 info@deloitte.co.il	טלפון: 073-3994163 פקס: 03-9190372 info@deloitte.co.il	טלפון: 08-6375676 פקס: 08-6371628 info-eilat@deloitte.co.il	טלפון: 08-6909500 פקס: 08-6909600 info-beersheva@deloitte.co.il	טלפון: 04-8607333 פקס: 04-8672528 info-haifa@deloitte.co.il	טלפון: 02-5018888 פקס: 02-5374173 info-jer@deloitte.co.il

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביקרנו את הדוחות המאוחדים על המצב הכספי המצורפים של הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (להלן - "החברה") לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת הדוחות המאוחדים על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמשו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה וכן הערכת נאותות הצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה והחברות הבנות שלה לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת תוצאות פעולותיהן, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלהן לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות תקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.

ביקרנו גם, בהתאם לתקן ביקורת 104 של לשכת רואי חשבון בישראל "ביקורת של רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי", על תיקוניו, רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2017 והדוח שלנו, מיום 29 במרץ 2018, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על קיומם של אותם רכיבים באופן אפקטיבי.

בריטמן אלמגור זהר ושות'

רואי חשבון

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

תל-אביב, 29 במרץ, 2018

משרד נצרת	משרד נתניה	משרד פתח תקווה	משרד אילת	משרד באר שבע	משרד חיפה	משרד ירושלים
מרג' אבן עאמר 9 נצרת, 16100	Seker - Deloitte ניבורי ישראל 7 ת.ד. 8458. נתניה, 4250407	Deloitte Analytics הסיבים 7 ת.ד. 6712 פתח תקווה, 4959368	המרכז העירוני ת.ד. 583 אילת, 8810402	אלומות 12 פארק התעשייה עומר ת.ד. 1369 עומר, 8496500	מעלה השחרור 5 ת.ד. 5648 חיפה, 3105502	קרית המדע 3 מנדל הר חוצבים ירושלים, 914510 ת.ח. 45396
טלפון: 073-3994455 פקס: 073-3994455 info-nazareth@deloitte.co.il	טלפון: 09-8922444 פקס: 09-8922440 info@deloitte.co.il	טלפון: 073-3994163 פקס: 03-9190372 info@deloitte.co.il	טלפון: 08-6375676 פקס: 08-6371628 info-eilat@deloitte.co.il	טלפון: 08-6909500 פקס: 08-6909600 info-beersheva@deloitte.co.il	טלפון: 04-8607333 פקס: 04-8672528 info-haifa@deloitte.co.il	טלפון: 02-5018888 פקס: 02-5374173 info-jer@deloitte.co.il

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

דוחות מאוחדים על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר		ביאור	
2016	2017		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
			נכסים
			נכסים שוטפים
22,133	28,095	א6	מזומנים ושווי מזומנים
-	155,672	8	נכסים פיננסיים זמינים למכירה
17,227	31,825	8	נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד - מוחזקים למסחר לקוחות
13,649	14,222		
1,230,907	1,739,570	7	נכסים הנובעים מפעילות סליקה בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים
3,208	3,495		חייבים ויתרות חובה
10,062	6,506	15	נכסי מסים שוטפים
<u>1,297,186</u>	<u>1,979,385</u>		סה"כ נכסים שוטפים
			נכסים לא שוטפים
538	538	ב6	מזומנים מוגבלים בשימוש
156,398	-	8	נכסים פיננסיים זמינים למכירה
256,345	249,761	10,11	רכוש קבוע, נטו
88,451	88,635	12	נכסים בלתי מוחשיים, נטו
18,030	15,472	15	נכסי מסים נדחים
<u>519,762</u>	<u>354,406</u>		סה"כ נכסים לא שוטפים
<u>1,816,948</u>	<u>2,333,791</u>		סה"כ נכסים

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

דוחות מאוחדים על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר		ביאור	
2016	2017		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
			התחייבויות והון
			התחייבויות שוטפות
14,380	19,728		ספקים ונותני שירותים
1,230,907	1,739,570	7	התחייבויות הנובעות מפעילות סליקה בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים
35,509	21,684	13	התחייבויות לזמן קצר בגין הטבות לעובדים
3,015	3,365		זכאים ויתרות זכות
1,177	-	15	התחייבות מסים שוטפים
<u>1,284,988</u>	<u>1,784,347</u>		סה"כ התחייבויות שוטפות
			התחייבויות לא שוטפות
20,978	24,691	13	התחייבויות לזמן ארוך בגין הטבות לעובדים
538	538	ב6	התחייבויות אחרות
<u>21,516</u>	<u>25,229</u>		סה"כ התחייבויות לא שוטפות
			הון
(7,642)	(9,094)		קרן מדידות מחדש של ההתחייבות נטו בגין הטבה מוגדרת
-	27,380	14	קרן הון בגין עסקאות תשלום מבוסס מניות
3,186	5,299		קרנות הון אחרות
514,900	500,630		עודפים
<u>510,444</u>	<u>524,215</u>		סה"כ הון
<u><u>1,816,948</u></u>	<u><u>2,333,791</u></u>		סה"כ התחייבויות והון

29 במרץ, 2018

יהודה ונדרולדה סמנכ"ל בכיר לכספים ומינהל	איתי בן-זאב מנכ"ל ודירקטור	אמנון נויבך יו"ר הדירקטוריון	תאריך אישור הדוחות הכספיים
---	-------------------------------	---------------------------------	----------------------------

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

דוחות מאוחדים על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			ביאור	
2015	2016	2017		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
140,998	115,607	115,568	18	הכנסות משירותים:
41,115	40,604	39,737		עמלות מסחר וסליקה
36,824	43,168	44,542		דמי רישום ניירות ערך למסחר ואגרות שנתיות
41,808	38,684	36,640		שירותי מסלוקה
1,864	4,137	5,937		הפצת נתוני מסחר ומידע אחר
262,609	242,200	242,424		אחרות
				סה"כ הכנסות משירותים
129,243	124,664	128,698	19 א	עלות ההכנסות:
-	-	27,380	14	הוצאות בגין הטבות לעובדים
28,132	29,340	25,598		הוצאות בגין תשלומים מבוססי מניות
13,118	13,147	12,559		הוצאות מחשבים ותקשורת
17,239	14,068	7,817		הוצאות ארנונה ואחזקת בנין
3,062	2,917	5,547		הוצאות מנהלה וכלליות
8,484	10,508	10,476		הוצאות שיווק
6,570	5,655	5,655		אגרה לרשות ניירות ערך
30,730	32,188	29,597	19 ב	הוצאות תפעוליות לחברה לרישומים
2,092	3,212	290		הוצאות פחת והפחתות
238,670	235,699	253,617		הוצאות אחרות
				סה"כ עלות ההכנסות
23,939	6,501	(11,193)		רווח (הפסד) לפני הכנסות מימון, נטו
4,044	765	1,900		הכנסות מימון
142	262	331		הוצאות מימון
3,902	503	1,569	20	סה"כ הכנסות מימון, נטו
27,841	7,004	(9,624)		רווח (הפסד) לאחר הכנסות מימון, נטו
(96)	-	-		חלק החברה בהפסדי חברה כלולה
27,745	7,004	(9,624)		רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
7,499	4,903	4,646	15	מסים על ההכנסה
20,246	2,101	(14,270)		רווח (הפסד) לשנה
				רווח (הפסד) כולל אחר:
(1,104)	(296)	(1,452)		סכומים אשר לא יסווגו בעתיד לרווח או הפסד, נטו ממס:
				מידדות מחדש של ההתחייבות נטו בגין הטבה מוגדרת, נטו ממס
(273)	259	2,113		סכומים אשר יסווגו בעתיד לרווח או הפסד, נטו ממס:
				רווח (הפסד) מהתאמת שווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה, נטו ממס.
18,869	2,064	(13,609)		רווח (הפסד) כולל לשנה

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

דוחות מאוחדים על השינויים בהון

סה"כ	עודפים	קרנות הון אחרות	קרן הערכה מחדש של נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן מדידות מחדש של ההתחייבות נטו בגין הטבה מוגדרת	קרן הון בגין עסקאות תשלום מבוסס מניות	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
489,511	492,553	3,200	-	(6,242)	-	יתרה ליום 1 בינואר 2015
20,246	20,246	-	-	-	-	רווח לשנה
(1,377)	-	-	(273)	(1,104)	-	הפסד כולל אחר לשנה
18,869	20,246	-	(273)	(1,104)	-	סה"כ רווח (הפסד) כולל לשנה
508,380	512,799	3,200	(273)	(7,346)	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
508,380	512,799	3,200	(273)	(7,346)	-	יתרה ליום 1 בינואר 2016
2,101	2,101	-	-	-	-	רווח לשנה
(37)	-	-	259	(296)	-	רווח (הפסד) כולל אחר לשנה
2,064	2,101	-	259	(296)	-	סה"כ רווח (הפסד) כולל לשנה
510,444	514,900	3,200	(14)	(7,642)	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
510,444	514,900	3,200	(14)	(7,642)	-	יתרה ליום 1 בינואר 2017
-	-	-	-	-	-	הנפקת מניות (*)
(14,270)	(14,270)	-	-	-	-	הפסד לשנה
661	-	-	2,113	(1,452)	-	רווח (הפסד) כולל אחר לשנה
(13,609)	(14,270)	-	2,113	(1,452)	-	סה"כ רווח (הפסד) כולל לשנה
27,380	-	-	-	-	27,380	תשלום מבוסס מניות
524,215	500,630	3,200	2,099	(9,094)	27,380	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

(*) לפרטים נוספים בדבר הנפקת מניות ללא ערך נקוב ראה ביאור 17.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
20,246	2,101	(14,270)
-	-	27,380
7,499	4,903	4,646
(3,902)	(503)	(1,569)
30,730	32,188	29,597
920	2,907	270
96	-	-
55,589	41,596	46,054
(2,337)	1,221	(859)
519,584	144,466	(508,663)
(2,835)	(468)	2,397
(519,584)	(144,466)	508,663
6,475	2,399	(11,999)
56,892	44,748	35,593
3,377	5,755	6,206
(136)	(258)	(345)
(7,624)	3,116	20
(4,383)	8,613	5,881
52,509	53,361	41,474
(148,256)	(66,962)	(33,140)
12,021	41,642	32,494
(15,653)	(7,961)	(4,288)
1	20	2
(8,997)	(6,813)	(4,336)
5,946	-	-
(15,854)	(12,101)	(11,544)
138,140	(5,513)	(14,561)
(2,469)	(97)	-
(35,121)	(57,785)	(35,373)
17,388	(4,424)	6,101
9,207	26,568	22,133
(27)	(11)	(139)
26,568	22,133	28,095
5,999	3,259	6,560

תזרימי מזומנים מפעילויות שוטפות:

רווח (הפסד) לשנה
הוצאות בגין תשלומים מבוססי מניות
הוצאות מסים שהוכרו בדוח רווח והפסד
הכנסות מימון, נטו שהוכרו בדוח רווח והפסד
פחת והפחתות
הפסד הון ממימוש רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים
חלק החברה בהפסדים בלתי מחולקים של חברה כלולה

שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות:

קיטון (גידול) בלקוחות וחייבים אחרים ויתרות חובה
קיטון (גידול) בחייבים בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים
גידול (קיטון) בספקים, נותני שירותים וזכאים אחרים
גידול (קיטון) בזכאים בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים
גידול (קיטון) בהתחייבות בגין הטבות עובדים

תקבולי ריבית

תשלומי ריבית

תקבולי (תשלומי) מסים בגין פעילות שוטפת

מזומנים נטו מפעילויות שוטפות

תזרימי מזומנים מפעילויות השקעה:

רכישת נכסים פיננסיים זמינים למכירה
תמורה ממימוש נכסים פיננסיים זמינים למכירה
השקעות ברכוש קבוע
תמורה ממימוש רכוש קבוע
השקעות בנכסים בלתי מוחשיים
תמורה ממימוש נכסי חברה כלולה בפירוק מרצון
תשלומים בגין עלויות אשר הווננו לרכוש קבוע ולנכסים בלתי מוחשיים
תמורה ממימוש (רכישת) נכסים פיננסיים מוחזקים למסחר, נטו
תשלומי מסים בגין נכסים פיננסיים מוחזקים למסחר

מזומנים נטו לפעילויות השקעה

עליה (ירידה) נטו במזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה

השפעת השינויים בשערי חליפין על יתרות מזומנים המוחזקות במטבע חוץ

מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

נספח א' - פעולות שלא במזומן:

רכישת רכוש קבוע ורכוש בלתי מוחשי באשראי לזמן קצר

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאור ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 1 - כללי

- א. הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (להלן - "הבורסה"), חברה מוגבלת במניות, התאגדה בישראל בשנת 1953 ומשרדה הרשום הוא ברחוב אחוזת בית 2, בתל-אביב. הבורסה עוסקת בניהול בורסה לניירות ערך ובעיסוקים הנלווים לעיסוק זה.
- מסלקת הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן - "מסלקת הבורסה") הינה חברה בבעלות מלאה של הבורסה (ראה ביאור 9 להלן). המסלקה נרכשה על ידי הבורסה בחודש ספטמבר 2006 מידי חברי המסלקה, ועיסוקה העיקרי הינו סליקת ניירות ערך, למעט נגזרים, ומתן שירותי משמורת מרכזית לניירות ערך Central Securities Depository.
- מסלקת מעו"ף בע"מ (להלן - "מסלקת מעו"ף") הינה חברה בבעלות מלאה של הבורסה (ראה ביאור 9 להלן) ועיסוקיה העיקריים הם הוצאת אופציות וחוזים עתידיים (להלן - "נגזרים") ומתן שירותי סליקה לנגזרים אלו.
- חברה לרישומים של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן - "חברה לרישומים") הנה חברה בבעלות מלאה של הבורסה (ראה ביאור 9 להלן) אשר התאגדה בישראל ביום 25 באוקטובר 2017. החברה לרישומים עוסקת בהחזקת ניירות ערך בעד אחרים וכן ביצוע כל הפעולות הדרושות לשם כך בהתאם להוראות כל דין.
- כל האמור בדוחות אלה בנוגע לפעילות המסלקות כפוף לאמור בחוקי העזר של מסלקת הבורסה ומסלקת מעו"ף, לפי העניין.
- בכל הקשור לפעולות המסלקות, המונחים בדוחות כספיים אלה יהיו כמובנם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, בתקנון הבורסה ובהנחיות על פיו ובחוקי העזר של המסלקות.
- לעניין ייחוס של הכנסות והוצאות הבורסה, מסלקת מעו"ף, מסלקת הבורסה והחברה לרישומים (להלן: "הקבוצה") בין חברות הקבוצה, ראה ביאור 21 ג (2) (א).
- ב. ביום 30 ביולי 2015 החליטה האסיפה הכללית, לאשר מתווה עקרוני לתכנית הסדר בין חברי הבורסה הנוכחיים, בינם לבין עצמם ובינם לבין הבורסה, לשם יישומו של שינוי מבנה הבורסה והפיכתה לחברה הרשאית לחלק דיבידנדים, בעלת הון מניות מסוג אחד בלבד; זאת, בדרך של הקצאת מניות לחברי הבורסה בהתאם לטבלת הקצאה עליה הוחלט (להלן - "טבלת ההקצאה"). בהתאם למתווה העקרוני אשר אושר כאמור, הוחלט כי הפרמטרים הנכללים במודל, לעניין קביעת הזכאות להקצאת המניות, יתייחסו למי שהיה חבר בורסה ביום 30 ביוני 2015.
- ביום 6 באפריל 2017 פורסם חוק ניירות ערך (תיקון מס' 63), התשע"ז-2017 בעניין שינוי מבנה הבעלות בבורסה (להלן - "חוק שינוי מבנה הבורסה", "החוק"). מטרת החוק הינה הסדרה של שינוי מבנה הבעלות על הבורסה תוך הפיכתה לחברה למטרות רווח, וכן הרחבת בסיס החברות בבורסה והנגשתה למספר גדול יותר של גורמים. מטרה נוספת של החוק הינה הנחת תשתית לשיתופי פעולה אסטרטגיים עתידיים עם בורסות זרות ומשקיעים אסטרטגיים.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 1 - כללי

ב. (המשך)

עיקרי החוק הינם כלהלן:

- עם שינוי מבנה הבורסה וכניסתם לתוקף של הסדרי הממשל התאגידי מכוח תיקון חוק ניירות ערך כאמור, יבוטל התנאי הקבוע בחוק ניירות ערך האוסר על חלוקת רווחי הבורסה, על מנת לאפשר לבורסה להפוך לחברה למטרות רווח הרשאית לחלק רווחים לבעליה.
- קביעת תנאים לקבלת רישיון בורסה בישראל. על פי הוראת המעבר הקבועה בחוק יראו את הרישיון שניתן לבורסה בתל אביב ערב יום התחילה כרישיון שניתן לה בהתאם להוראות החוק.
- קביעת תנאים לקבלת רישיון מסלקה בישראל. על פי הוראת המעבר הקבועה בחוק יראו את מסלקת הבורסה ואת מסלקת מעו"ף כאילו ניתן להן רישיון בהתאם להוראות החוק.
- קביעת איסור על בורסה לעסוק במתן שירותים המעוררים חשש ממשי לניגוד עניינים עם עיסוקה בניהול מערכת למסחר בניירות ערך.
- קביעת איסור החזקה בבורסה בחמישה אחוזים או יותר ללא קבלת היתר על ידי רשות ניירות ערך וקביעת איסור שליטה בבורסה ללא היתר וקביעת איסור שליטה במסלקה ללא היתר. על פי הוראת המעבר הקבועה בחוק יראו את הבורסה בתל אביב כאילו ניתן לה היתר שליטה במסלקות שבשליטתה ערב יום התחילה בהתאם להוראות החוק.
- קביעת הסדרי ממשל תאגידי.
- הטלת חובה על מסלקות להעניק שירותים לכל בורסה או חבר מסלקה, מבלי לסרב סירוב בלתי סביר להעניק שירותים כאמור.
- קביעת הוראה לפיה אם מכר אדם אמצעי שליטה בבורסה שהחזיק בהם לפני מועד אישור הסדרת שינוי מבנה הבעלות בבורסה, ועלתה תמורת המכירה על שווי אמצעי השליטה הנמכרים, יעביר המוכר לבורסה סכום בגובה ההפרש בין תמורת המכירה ובין שווי אמצעי השליטה הנמכרים. לעניין זה, "שווי אמצעי השליטה הנמכרים" - שיעור אמצעי השליטה הנמכרים מתוך כלל אמצעי השליטה בבורסה במועד אישור ההסדר, כשהוא מוכפל בהון העצמי של הבורסה בהתאם לדוחותיה הכספיים לשנת 2015. הבורסה רשאית לעשות שימוש בסכומים שהועברו לה לפי סעיף זה לשם הפחתת עמלות שגובה הבורסה והשקעה בתשתיות טכנולוגיות, ולשם כך בלבד.

ביום 7 בספטמבר 2017 אישר בית המשפט המחוזי בת"א את ההסדר לשינוי מבנה הבורסה בהתאם לסעיף 350 לחוק החברות שעקרונותיו מפורטים להלן: החלפת התקנון ההתאגדות הנוכחי של הבורסה בנוסח חדש של תקנון התאגדות המותאם להוראותיו של חוק שינוי מבנה הבורסה.

כמו כן נקבע כי הון המניות הרשום של הבורסה יהיה 150,000,000 מניות רגילות ללא ערך נקוב. במסגרת ההסדר הקצתה הבורסה לחברי הבורסה 94,000,000 מניות רגילות בהתאם לטבלת ההקצאה, ללא תמורה – לפרטים נוספים ראה באור 17. כמו כן, הקצתה הבורסה לנאמן, 6,000,000 מניות עבור עובדי הבורסה ונותני שירותים, ללא תמורה. הקצאת מניות לעובדי הבורסה נעשתה במסגרת תכנית התגמול, שאושרה על ידי מוסדות הבורסה, בהתאם לעקרונות המפורטים בביאור 14.

ג. הגדרות:

- **החברה או הבורסה** - הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ.
- **הקבוצה** - החברה והחברות המאוחדות שלה (כהגדרתן להלן).
- **חברות מאוחדות** - חברות אשר לחברה שליטה (כהגדרתה ב-IFRS 10) בהן, שדוחותיהן הכספיים מאוחדים באופן מלא עם דוחות החברה.
- **חברות מוחזקות** - חברות מאוחדות. רשימת החברות המוחזקות ניתנת בביאור 9 להלן.
- **צדדים קשורים** - כהגדרתם ב-IAS 24 בדבר צדדים קשורים.
- **בעלי עניין** - כהגדרתם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, על תקנותיו.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. הצהרה לגבי יישום תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS):

הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - "תקני IFRS") ופרשנויות להם שפורסמו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB). עיקרי המדיניות החשבונאית המפורטים בהמשך יושמו באופן עקבי לגבי כל תקופות הדיווח המוצגות בדוחות כספיים מאוחדים אלה.

ב. הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010 (להלן - "תקנות דוחות כספיים").

ג. תקופת המחזור התפעולי:

תקופת המחזור התפעולי של הקבוצה הינה 12 חודשים.

ד. מתכונת הצגת הוצאות שהוכרו בדוחות המאוחדים על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר:

הוצאות הקבוצה בדוח על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר מוצגות בהתבסס על מהות הוצאות. להערכת הקבוצה, לאור המבנה הארגוני של הקבוצה, סיווג הוצאות באופן זה מספק מידע מהימן ורלוונטי יותר מסיווג הוצאות לפי מאפיין הפעילות.

ה. מטבע חוץ:

(1) מטבע הפעילות ומטבע ההצגה:

הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של הקבוצה, ומעוגלים לאלף הקרוב. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת הקבוצה.

(2) תרגום עסקאות שאינן במטבע הפעילות:

בהכנת הדוחות הכספיים של כל אחת מחברות הקבוצה, נרשמות עסקאות שבוצעו במטבעות השונים ממטבע הפעילות של אותה חברה (להלן - "מטבע חוץ") לפי שערי החליפין שבתוקף במועדי העסקאות. בתום כל תקופת דיווח, פריטים כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים לפי שערי חליפין שבתוקף לאותו מועד, פריטים לא-כספיים הנמדדים במונחי עלות היסטורית מתורגמים לפי שערי חליפין שבתוקף במועד ביצוע העסקה בקשר לפריט הלא-כספי.

(3) אופן הרישום של הפרשי שער:

הפרשי שער מוכרים ברווח והפסד בתקופה בה הם נבעו.

ו. מזומנים ושווי מזומנים:

מזומנים ושווי מזומנים כוללים מזומנים הניתנים למימוש מיידי, פיקדונות הניתנים למשיכה מיידי וכן פיקדונות לזמן קצוב אשר אין מגבלה בשימוש בהם ואשר מועד פירעונם, במועד ההשקעה בהם, אינו עולה על שלושה חודשים.

ז. דוחות כספיים מאוחדים:

הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה כוללים את הדוחות הכספיים של החברה ושל ישויות הנשלטות על ידי החברה, במישרין. חברה משקיעה שולטת בחברה מושקעת כאשר היא חשופה, או שיש לה זכויות, לתשואות משתנות הנובעות מהחזקתה במושקעת, וכאשר יש לה יכולת להשפיע על אותן תשואות באמצעות הפעלת כוח על המושקעת.

לצורך האיחוד, מבטלות במלואן כל העסקאות, היתרות, ההכנסות וההוצאות הבין-חברתיות.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. רכוש קבוע:

(1) כללי:

רכוש קבוע הוא פריט מוחשי, אשר מוחזק לצורך שימוש בהספקת שירותים, אשר חזוי שישתמשו בו במשך יותר מתקופה אחת. הרכוש הקבוע כולל קומה במבנה המושכרת לחיצוניים, אשר אינה ניתנת למכירה בנפרד.

פריטי רכוש קבוע מוצגים בדוח על המצב הכספי לפי עלותם בניכוי פחת שנצבר, ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו. העלות כוללת את עלות הרכישה של הנכס וכן עלויות שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שהתכוונה אליו ההנהלה.

לעניין בחינת ירידת ערך בניין בהקמה, ראה ביאור 3 ב'.

(2) הפחתה של רכוש קבוע:

הפחתת הרכוש הקבוע מבוצעת בנפרד לגבי כל מרכיב של פריט רכוש קבוע בר-פחת בעל עלות משמעותית ביחס לסך העלות של הפריט. ההפחתה מבוצעת באופן שיטתי לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושיים הצפוי של מרכיבי הפריט מהמועד בו הנכס מוכן לשימוש המיועד.

אורך החיים השימושי ושיעורי הפחתה בהם נעשה שימוש בחישוב הפחתה הינו כדלקמן:

שיעורי פחת	אורך חיים שימושיים	
0.1%-1% (בעיקר 0.75%)	98-999 שנים	קרקע בחכירה (*)
2%-6.7% (בעיקר 2%)	15-50 שנים	בניין (**)
20%	5 שנים	עלויות בגין חכירה תפעולית
6.7%-33.3% (בעיקר 20%)	3-15 שנים	מערכות מחשבים וציוד נלווה
3%-14% (בעיקר 6.67%)	7-33 שנים	ציוד ומערכות
3.3%-12.5% (בעיקר 3.3%)	8-30 שנים	ריהוט

(*) לגבי קרקע בחכירה - ראה סעיף י' להלן. בנוסף, לחברה קרקע בבעלותה המלאה אשר אינה מופחתת.

(**) הבניין ורכיביו הופחתו ממועד אכלוסו ביולי 2014.

שיטת הפחתה ואורך החיים השימושיים של הנכס נסקרים בידי הנהלת החברה בתום כל שנה. שינויים מטופלים כשינויי אומדן בדרך של "מכאן ולהבא".

רווח או הפסד הנוצר כתוצאה ממכירה או הוצאה משימוש של נכס נקבע לפי ההפרש שבין התקבולים ממכירתו לבין ערכו הפנקסני של הנכס, ונזקף לרווח והפסד במסגרת הוצאות אחרות.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. נכסים בלתי מוחשיים:

(1) כללי:

נכסים בלתי מוחשיים הם נכסים לא כספיים ניתנים לזיהוי וחסרי מהות פיזית.

אורך החיים השימושיים בו נעשה שימוש בהפחתת נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר הינו כדלקמן:

תוכנות ורשיונות 4-10 שנים (בעיקר 10 שנים).

(2) הנכסים הבלתי מוחשיים מוכרים ונמדדים בהתאם לאופן היווצרותם, לפי הקבוצות הבאות:

(א) נכסים בלתי מוחשיים שנרכשו בנפרד:

נכסים בלתי מוחשיים (תוכנות ורשיונות) שנרכשו בנפרד, מוצגים לפי העלות בניכוי הפחתה הפסדים שנצברו מירידת ערך, במידה והיו.

ההפחתה מחושבת על בסיס הקו הישר על פני משך החיים השימושיים המשוער. אומדן משך החיים ושיטת ההפחתה נבחנים בתום כל שנת דיווח כאשר השפעת השינויים באומדן, מטופלת באופן של "מכאן ולהבא".

(ב) נכסים בלתי מוחשיים שנוצרו באופן פנימי - עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב לשימוש פנימי:

עלויות בשלב המקדמי בגין פיתוח עצמי של תוכנות מחשב לשימוש פנימי, נזקפות לרווח והפסד במועד התהוותן.

נכס בלתי מוחשי שנוצר באופן פנימי בשלב הפיתוח של תוכנות ומערכות מחשב מוכר, רק בהתקיים כל התנאים הבאים:

- עלויות במהלך הפיתוח שניתן ליחסן לנכס, ניתנות למדידה באופן מהימן;
- קיימת היתכנות טכנית להשלמת הנכס כך שהוא יהיה זמין לשימוש;
- בכוונת הקבוצה להשלים את הנכס ולהשתמש בו;
- ביכולתה של הקבוצה להשלים את הנכס ולהשתמש בו;
- האופן שבו הנכס יפיק הטבות כלכליות עתידיות, ניתן לקביעה; וכן
- קיימים בידי הקבוצה משאבים טכניים, פיננסיים ואחרים זמינים להשלמת הפיתוח ושימוש בנכס.

כאשר לא ניתן להכיר בנכס בלתי מוחשי שנוצר באופן פנימי, עלויות פיתוח התוכנה נזקפות לרווח והפסד במועד התהוותן. נכסים בלתי מוחשיים שנוצרו באופן פנימי, בעלי אורך חיים מוגדר מופחתים לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת החיים השימושיים שלהם, ומוצגים בעלות בניכוי הפחתה שנצברה ובניכוי הפסדים מירידת ערך, אם וככל שהיו. אומדן משך החיים ושיטת ההפחתה נבחנים בתום כל שנת דיווח כאשר השפעת השינויים באומדן מטופלת באופן של "מכאן ולהבא".

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. הכירות:

הסדרי הכירה מסווגים ככירה מימונית כאשר תנאי החוזה מעבירים את כל הסיכונים וההטבות המשמעותיים הנגזרים מהבעלות לחוכר. יתר החכירות מסווגות ככירות תפעוליות.

הכירה מימונית:

הכירות קרקע מסווגות ככירות מימוניות ומוצגות בדוח על המצב הכספי, בסעיף רכוש קבוע, נטו. תשלומי החכירה מופחתים על בסיס הקו הישר על פני תקופת החכירה. הקרקעות מוכרות לתקופות של 98 שנה עד 999 שנה (בעיקר כ-140 שנים).

הכירה תפעולית:

הכנסות והוצאות מדמי שכירות בגין כירה תפעולית מוכרות על פני תקופת החכירה בקו ישר. לעניין פרסום תקן חדש בנושא חכירות IFRS 16 "חכירות" ראה סעיף יט' להלן.

יא. ירידת ערך נכסים (למעט נכסים פיננסיים):

בתום כל תקופת דיווח, הקבוצה בוחנת את הערך הפנקסני של נכסיה המוחשיים והבלתי מוחשיים במטרה לקבוע האם קיימים סימנים כלשהם המעידים על הפסדים מירידת ערך בגין נכסים אלו. במידה וקיימים סימנים כאמור, נאמד סכום בר-השבה של הנכס במטרה לקבוע את סכום ההפסד מירידת ערך שנוצר, אם בכלל. כאשר לא ניתן למדוד את סכום בר-השבה של נכס בודד, אומדת הקבוצה את סכום בר-השבה של היחידה מניבת-המזומנים אליה שייך הנכס.

סכום בר-השבה הינו הגבוה מבין שווי ההוגן של הנכס בניכוי עלויות מימוש לבין שווי השימוש בו. בהערכת שווי השימוש, אומדני תזרימי המזומנים העתידיים מנוכים לערכם הנוכחי תוך שימוש בשיעור ניכיון לפני מס המשקף את הערכות השוק הנוכחיות לגבי ערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הספציפיים לנכס בגינם לא הותאם אומדן תזרימי המזומנים העתידיים.

כאשר סכום בר-השבה של נכס (או של יחידה מניבה-מזומנים) נאמד כנמוך מערכו הפנקסני, הסכום הפנקסני של הנכס (או של יחידה מניבה-מזומנים) מופחת לסכום בר-השבה שלו. הפסד מירידת ערך מוכר מיידית כהוצאה ברווח או הפסד.

כאשר הפסד מירידת ערך שהוכר בתקופות קודמות מתבטל, הערך הפנקסני של הנכס מוגדל בחזרה לאומדן סכום בר-השבה מעודכן אך לא יותר מערכו הפנקסני של הנכס שהיה קיים אילו לא הוכר בגינו בתקופות קודמות הפסד מירידת ערך. ביטול הפסד מירידת ערך מוכר מיידית ברווח או הפסד.

לעניין בחינת ירידת ערך בניין בהקמה ונכסים בלתי מוחשיים, ראה ביאור 3 ב'.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י.ב. נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

(1) נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (למעט מפעילות סליקה):

(א) נכסים פיננסיים - כללי:

נכסים פיננסיים בקבוצה מסווגים לקטגוריות המפורטות להלן. הסיווג לקטגוריות אלו תלוי בטבעו ובמטרת החזקתו של הנכס הפיננסי המוחזק והוא נקבע במועד ההכרה הראשוני של הנכס הפיננסי:

- נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
- הלוואות וחייבים.
- נכסים פיננסיים זמינים למכירה.

הלוואות וחייבים מוכרים בדוח על המצב הכספי כאשר הקבוצה הופכת להיות צד לתנאים החוזיים של המכשיר. נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד והשקעות בנכסים פיננסיים זמינים למכירה מוכרים בדוח על המצב הכספי במועד סליקת העסקה, בדומה לנכסים פיננסיים מפעילות סליקה (ראה סעיף יב 2 (א) להלן). השקעות בנכסים פיננסיים מוכרות לראשונה לפי שווי הוגן. לענין פרסום תקן סופי IFRS 9 "מכשירים פיננסיים", ראה סעיף יט להלן.

(ב) נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

נכסים פיננסיים מסווגים כ- "נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד" כאשר אותם נכסים מוחזקים לצורכי מסחר. בקטגוריה זו נכללים ניירות ערך שנרכשו למטרת מסחר.

נכס פיננסי בקטגוריה זו מוצג בשווי הוגן. כל רווח או הפסד הנובע משינויים בשווי הוגן, לרבות אלה שמקורם בשינויים בשערי חליפין, מוכר ברווח והפסד בתקופה בה התרחש השינוי. הרווח או ההפסד נטו, המוצג ברווח והפסד מגלם בתוכו כל דיבידנד או ריבית שנצמחו בגין הנכס הפיננסי. שוויים הוגן של המכשירים הפיננסיים מבוסס על מחיר שוק (שער קובע) שנקבע במסגרת המסחר בבורסה, לתום תקופת הדיווח.

(ג) הלוואות וחייבים:

לקוחות, פיקדונות וחייבים אחרים עם תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה, שאין להם ציטוט בשוק פעיל, מסווגים כהלוואות וחייבים. הלוואות וחייבים לאחר מועד ההכרה הראשונית, לא נמדדים לפי שיטת הריבית האפקטיבית מאחר וסכומי הריבית בהם יש להכיר אינם מהותיים.

(ד) נכסים פיננסיים זמינים למכירה:

השקעות במכשירי חוב סחירים, אשר לא סווגו כנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, כהשקעות המוחזקות לפדיון או כהלוואות וחייבים מסווגים כנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

השקעות במכשירי חוב הנסחרים בשוק פעיל מוצגות לפי שווי הוגן. רווחים או הפסדים הנובעים משינויים בשווי הוגן נזקפים לרווח הכולל האחר לסעיף "רווח (הפסד) מהתאמת שווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה, נטו ממס".

כאשר ההשקעות בנכסים פיננסיים אלו ממומשות, הרווחים או ההפסדים שנצברו עד למועד המימוש, ושנזקפו לרווח הכולל האחר, מסווגים מחדש לרווח והפסד בתקופה בה בוצע המימוש.

הכנסות ריבית בגין מכשירי חוב זמינים למכירה מוכרות ברווח או הפסד ע"פ שיטת הריבית האפקטיבית.

(ה) התחייבויות פיננסיות אחרות:

ספקים ונותני שירותים וזכאים אחרים, מסווגים כהתחייבויות פיננסיות אחרות. התחייבויות פיננסיות אחרות מוכרות לראשונה בשווי הוגן. לאחר מועד ההכרה הראשונית, התחייבויות פיננסיות אחרות לא נמדדות לפי שיטת הריבית האפקטיבית מאחר וסכומי הריבית בהם יש להכיר אינם מהותיים.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות: (המשך)

(2) נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מפעילות סליקה:

(א) כללי:

מסלקת הבורסה בתל - אביב לניירות ערך בע"מ הינה חברה בת בבעלות מלאה של הבורסה. כצד נגדי מרכזי מבטיחה המסלקה את ביצוען של עסקאות בניירות ערך הנסלקים במסלקה, אשר בוצעו בבורסה (למעט נגזרים), לרבות העברות משמורת (בורסה) ועסקאות בניירות ערך שבוצעו במסגרת המסחר במערכת ה-MTS (להלן "עסקאות בניירות ערך"), ובלבד שהתקיימו התנאים לכך על פי חוקי העזר של המסלקה. במקרה בו חבר מסלקה לא יוכל לקיים את התחייבויותיו (להלן "אירוע כשל"), אזי תידרש המסלקה לקיים את התחייבויות החבר שששל כלפי חברי המסלקה האחרים, בגין עסקאות בניירות ערך שבוצעו על ידו בבורסה, מתוקף מחויבותה כצד נגדי מרכזי ובהתאם לחוקי העזר של המסלקה.

מסלקת מעו"ף בע"מ הינה חברה בת בבעלות מלאה של הבורסה. כצד נגדי מרכזי מבטיחה המסלקה את ביצוען של עסקאות בנגזרים (אופציות וחוזים עתידיים) (להלן "עסקאות בנגזרים"), ובלבד שהתקיימו התנאים לכך על פי חוקי העזר של המסלקה. במקרה בו חבר מסלקה לא יוכל לקיים את התחייבויותיו (להלן "אירוע כשל"), אזי תידרש המסלקה לטפל בפוזיציות הפתוחות בנגזרים של חבר המסלקה שששל ולקיים את התחייבויותיו כלפי חברי המסלקה האחרים, בגין עסקאות בנגזרים שבוצעו על ידו בבורסה, מתוקף מחויבותה כצד נגדי מרכזי ובהתאם לחוקי העזר של המסלקה.

נכסים והתחייבויות בגין מכשירים פיננסיים הנובעים מפעילות הסליקה במסלקות, כאמור לעיל, נרשמים בדוחות הכספיים של כל מסלקה במועד סליקת העסקה (Settlement date), מאחר שהעסקאות בגינם נעשות בדרך רגילה (Regular way), פרט לנכסים והתחייבויות בגין פוזיציות במכשירים פיננסיים נגזרים במסלקת מעו"ף הנרשמים במועד קשירת העסקה (Trade date) בהתאם לתקן בינלאומי 39.

פוזיציות על מכשירים פיננסיים נגזרים במסלקת מעו"ף, הנובעות מעסקאות אופציות וחוזים עתידיים, נרשמים כחייבים וזכאים בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים (ראה ביאור 7). פוזיציות אלה נמדדות בכל תקופת דיווח לפי שווי הוגן. מאחר והפוזיציות הפתוחות בצד הנכסים והפוזיציות הפתוחות בצד ההתחייבויות הינן זהות, נרשם אותו סכום הן בגין הנכסים והן בגין ההתחייבויות, וברוח והפסד לא מוכרים רווחים או הפסדים מהתאמות של שווי הוגן.

מזומנים הניתנים על ידי החבר כבטוחות להבטחת כל חיוביו כלפי כל אחת מהמסלקות ופירותיהם מופקדים בחשבון נפרד המתנהל על שם כל אחת מהמסלקות ומשועבדים לטובת המסלקות. זכויות המסלקות בבטוחות הינן זכויות שעבוד בלבד ואינן זכויות בעלות. רק המסלקות זכאיות לפעול בחשבון והחבר לא זכאי למשוך מזומנים מהחשבון ללא אישור המסלקות. לפיכך, סכומים אלו אינם מוצגים כנכס והתחייבות בדוחות הכספיים.

(ב) שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים מבוסס על מחיר שוק (שער קובע) שנקבע במסגרת המסחר בבורסה לתום תקופת הדיווח. במקרה שביום המסחר האחרון בשנה לא מתקיים מסחר במכשיר מסוים או שיום המסחר האחרון בשנה אינו יום פקיעה של נגזר מסוים, משתמשת הקבוצה בטכניקות הערכה על פי מודלים כלכליים מקובלים להערכת נגזרים, המלוות בהנחות המתבססות על התנאים הכלכליים הקיימים לכל תום תקופת דיווח (ראה גם ביאור 8 ג').

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות: (המשך)

(2) נכסים פיננסיים והתחייבויות מפעילות סליקה: (המשך)

(ג) קיזוז מכשירים פיננסיים:

נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מוצגים בדוח על המצב הכספי בסכום נטו רק כאשר קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה לקיזוז וכן קיימת כוונה לסלק את הנכס וההתחייבות על בסיס נטו, או, לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות בו זמנית.

על מנת לעמוד בתנאי קיזוז נכס פיננסי והתחייבות פיננסית, זכות הקיזוז אינה יכולה להיות תלויה אירוע עתידי ועליה להיות ניתנת לאכיפה במהלך העסקים הרגיל, במקרה של פשיטת רגל, חדלות פירעון או כשל אשראי.

יג. מסים על ההכנסה:

(1) כללי:

הוצאות (הכנסות) המסים על ההכנסה כוללות את סך המסים השוטפים וכן את סך השינוי ביתרות המסים הנדחים, למעט המסים הנדחים הנובעים מעסקאות שנזקפו ישירות לרווח כולל אחר.

(2) מסים שוטפים:

הוצאות המסים השוטפים מחושבות בהתבסס על ההכנסה החייבת לצרכי מס של החברה וחברות מאוחדות במהלך תקופת הדיווח. ההכנסה החייבת שונה מהרווח לפני מסים על ההכנסה, בשל הכללת או אי הכללת פריטי הכנסות והוצאות אשר חייבים במס או ניתנים לניכוי בתקופות דיווח שונות, או שאינם חייבים במס או ניתנים לניכוי. נכסים והתחייבויות בגין מסים שוטפים חושבו בהתבסס על שיעורי המס וחוקי המס אשר נחקקו או אשר חקייתם הושלמה למעשה עד תאריך הדוח על המצב הכספי.

(3) מסים נדחים:

חברות הקבוצה יוצרות מסים נדחים, כמפורט להלן, בגין הפרשים זמניים בין ערכם לצורכי מס של נכסים והתחייבויות לבין ערכם בדוחות הכספיים. יתרות המסים הנדחים (נכס או התחייבות) מחושבות לפי שיעורי המס הצפויים בעת מימושן, בהתבסס על שיעורי המס וחוקי המס אשר נחקקו או אשר חקייתם הושלמה למעשה, עד תאריך הדוח על המצב הכספי. התחייבויות מסים נדחים מוכרות, בדרך כלל, בגין כל הפרשים הזמניים בין ערכם לצורכי מס של נכסים והתחייבויות לבין ערכם בדוחות הכספיים. נכסי מסים נדחים מוכרים בגין כל הפרשים הזמניים הניתנים לניכוי עד לסכום שצפוי שתהיה הכנסה חייבת שכנגדה ניתן יהיה לנצל את הפרש הזמני הניתן לניכוי.

בחישוב המסים הנדחים לא מובאים בחשבון המסים שהיו חלים במקרה של מימוש ההשקעות בחברות מאוחדות, מאחר ובכוונת הקבוצה להחזיק בהשקעות ולפתחן. כמו כן לא מובאים בחשבון מסים נדחים בגין חלוקת רווחים בחברות אלו, מאחר והדיבידנדים אינם חייבים במס.

נכסי והתחייבויות מסים נדחים מוצגים בקיזוז כאשר לישות קיימת זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי מסים שוטפים כנגד התחייבויות מסים שוטפים, וכאשר הם מתייחסים למסים על ההכנסה המוטלים על ידי אותה רשות מס, ובכוונת הקבוצה לסלק את נכסי והתחייבויות המסים השוטפים על בסיס נטו.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י.ד. הכרה בהכנסה:

הכנסה נמדדת לפי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה ו/או התמורה שהקבוצה זכאית לקבל בגין הכנסה ממתן שירותים במהלך העסקים הרגיל.

(1) הכנסה ממתן שירותים:

הקבוצה רושמת את הכנסותיה ממתן שירותים במועד מתן השירות.

(2) הכנסות ריבית:

הכנסות ריבית נצברות על בסיס עיתי בהתחשב בקרן לפירעון ותוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית.

(3) הכנסות מדיבידנד:

הכנסות מדיבידנד בגין השקעות בניירות ערך סחירים המוחזקים למסחר, מוכרות במועד בו נוצרה הזכאות לקבלת הדיבידנד.

(4) הכנסות מדמי שכירות:

הכנסות מדמי שכירות בגין חכירה תפעולית מוכרות על פני תקופת החכירה.

(5) הכרה בהכנסה על בסיס ברוטו או על בסיס נטו:

בעסקאות בהן פועלת הקבוצה כסוכנת או כמתווכת ללא נשיאה בסיכונים ובתשואות הנגזרים מהעסקה, מוצגות הכנסות הקבוצה מהעסקאות על בסיס נטו. הכנסות בגין עסקאות בהן הקבוצה היא החייב העיקרי, ונושאת בסיכונים ובתשואות הנגזרים מהעסקה, מוצגות על בסיס ברוטו.

טו. הפרשות:

הפרשות מוכרות כאשר לקבוצה קיימת מחויבות משפטית או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, בגינה צפוי שימוש במשאבים כלכליים הניתנים לאומדן באופן מהימן על מנת לסלק את המחויבות.

הסכום המוכר כהפרשה משקף את האומדן הטוב ביותר של ההנהלה לגבי הסכום שיידרש ליישוב המחויבות בהווה במועד הדוח על המצב הכספי תוך הבאה בחשבון של הסיכונים ואי הוודאויות הכרוכים במחויבות. כאשר ההפרשה נמדדת תוך שימוש בתזרימי מזומנים חזויים לצורך יישוב המחויבות.

כאשר כל הסכום או חלקו הדרוש ליישוב המחויבות בהווה צפוי להיות מושב על ידי צד שלישי, מכירה הקבוצה בנכס, בגין ההשבה, עד לגובה ההפרשה שהוכרה, רק כאשר וודאי למעשה (Virtually Certain) שהשיפוי יתקבל וכן ניתן לאומדו באופן מהימן.

טז. תשלומים מבוססי מניות:

תשלומים מבוססי מניות לעובדים ולאחרים, המסולקים במכשירים הוניים של הקבוצה נמדדים בשווים ההוגן במועד ההענקה, ונרשמים כהוצאה כנגד גידול בהון תחת סעיף "קרן הון בגין עסקאות תשלום מבוסס מניות".

יז. הטבות עובדים:

(1) הטבות לאחר סיום העסקה:

הטבות שמעניקה הקבוצה לעובדיה לאחר סיום העסקה כוללות בעיקר התחייבות לפיצוי פיטורין וכן התחייבות לפנסיה לאלמנת מנהל שפרש. הטבות לאחר סיום העסקה הינן בחלקן תכניות להפקדה מוגדרת ובחלקן תכניות להטבה מוגדרת. הוצאות בגין התחייבות החברה להפקדת כספים במסגרת תכנית להפקדה מוגדרת (Defined Contribution Plan) נקפות לרווח או הפסד, או מהוונות (לעלות נכסים בלתי מוחשיים במסגרת עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב) במועד אספקת שירותי העבודה, בגינם מחויבת הקבוצה לביצוע ההפקדה.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י.ז. הטבות עובדים: (המשך)

(1) הטבות לאחר סיום העסקה: (המשך)

הוצאות בגין תכנית להטבה מוגדרת (Defined Benefit Plan) נזקפות לרווח או הפסד, או מהוונות לעלות נכסים (במסגרת עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב) בהתאם לשיטת יחידת הזכאות החזויה (Projected Unit Credit Method), תוך שימוש בהערכות אקטואריות המתבצעות בתום כל תקופת דיווח. הערך הנוכחי של מחויבות הקבוצה בגין תכנית להטבה מוגדרת נקבע באמצעות היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים בגין התכנית תוך שימוש בשיעור היוון המתאים לתשואות שוק של אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה הנקובות במטבע בו ישולמו ההטבות בגין התכנית, ובעלות תקופת פדיון הזהות בקירוב למועדי הסילוק החזויים של התכנית. בהתאם למדיניות החשבונאית של הקבוצה, עלות הריבית נטו נכללת בהוצאות בגין הטבות עובד בדוח על הרווח או הפסד.

רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים לרווח הכולל האחר במועד היווצרותם, או מהוונים לעלות הנכס (במסגרת עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב). רווחים והפסדים אקטואריים שנזקפו לרווח כולל אחר לא יסווג מחדש לרווח או הפסד במועד מאוחר יותר.

נכסי התוכנית נמדדים בשווי הוגן. הכנסת ריבית על נכסי תוכנית נקבעת על בסיס שיעור ההיוון של המחויבות לתחילת התקופה ונזקפת לרווח או הפסד כחלק מעלות הריבית נטו. ההפרש בין הכנסת הריבית על נכסי תוכנית לבין התשואה הכוללת על נכסי התוכנית נזקף לרווח כולל אחר ולא יסווג מחדש לרווח או הפסד במועד מאוחר יותר.

התחייבות הקבוצה בגין תכנית הטבה מוגדרת המוצגת בדוח על המצב הכספי כוללת את הערך הנוכחי של המחויבות בגין הטבה מוגדרת בניכוי שווים ההוגן של נכסי התוכנית.

(2) הטבות עובדים אחרות לטווח ארוך:

הטבות עובד אחרות לטווח ארוך הן הטבות אשר לא חזויות להיות מסולקות במלואן לפני 12 חודש לאחר תקופת הדיווח השנתית בה העובד מספק את השירות המתייחס ואינן מהוות הטבות לאחר סיום העסקה או הטבות בגין פיטורין.

הטבות עובדים אחרות בקבוצה כוללות התחייבויות בגין חופשה ומענקי ותק. ההוצאות בגין הטבות אלו נזקפות לרווח או הפסד, או מהוונות לעלות נכסים (במסגרת עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב) בהתאם לשיטת יחידת הזכאות החזויה (Projected Unit Credit Method), תוך שימוש בהערכות אקטואריות המתבצעות בתום כל תקופת דיווח. הערך הנוכחי של מחויבות הקבוצה בגין הטבות אלו נקבע באמצעות היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים בגין ההטבות בתשואות שוק של אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה, הנקובות במטבע בו ישולמו הטבות העובדים האחרות לטווח ארוך, ובעלות תקופת פדיון הזהות בקירוב למועדי הסילוק החזויים של הטבות אלו.

רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים לרווח או הפסד במועד היווצרותם, או מהוונים לעלות הנכס (במסגרת עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב).

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י.ז. הטבות עובדים: (המשך)

(3) הטבות עובדים לטווח קצר:

הטבות עובדים לטווח קצר, הן הטבות אשר צפויות להיות מסולקות במלואן לפני 12 חודשים מתום התקופה בה ניתן השירות המזכה על ידי העובד.

הטבות עובדים לטווח קצר כוללות, בעיקר, את התחייבות החברה בגין תשלומי מענקים ושכר (לרבות סוציאליות). הטבות אלו נזקפות לרווח והפסד, או מהוונות לעלות נכסים (עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב), במועד היווצרותן. ההטבות נמדדות על בסיס לא מהוון אותו חוזה החברה לשלם. הפרש בין גובה ההטבות לזמן קצר להן זכאי העובד, לבין הסכום ששולם בגין מוכר כהתחייבות.

(4) הטבות בגין פיטורין:

הטבות בגין פיטורין הן הטבות אשר עומדות לתשלום כתוצאה מהחלטת הקבוצה לפטר עובדים לפני מועד הפרישה הרגיל או מהחלטת עובד להסכים לפרישה מרצון בתמורה להטבות אלה.

התחייבות החברה בגין הטבות אלו מוכרות לראשונה כנגד רווח והפסד במועד בו אין באפשרות הקבוצה לסגת מההצעה.

י.ח. סיווג ריבית ששולמה וריבית ודיבידנדים שהתקבלו בדוח על תזרימי המזומנים:

הקבוצה מסווגת תזרימי מזומנים בגין ריבית ודיבידנדים אשר התקבלו בידיה וכן תזרימי מזומנים בגין ריבית ששולמה כתזרימי מזומנים אשר שימשו או נבעו מפעילות שוטפת. תזרימי מזומנים בגין מסים על הכנסה מסווגים ככלל כתזרימי מזומנים אשר שימשו לפעילות שוטפת, למעט אלו אשר ניתנים לזיהוי בנקל עם תזרימי מזומנים אשר שימשו לפעילות השקעה או מימון.

י.ט. תקנים חדשים שפורסמו ואינם בתוקף, ולא אומצו באימוץ מוקדם בידי הקבוצה, אשר צפויה או עשויה להיות להם השפעה על תקופות עתידיות:

• IFRS 9 "מכשירים פיננסיים"

תקן דיווח כספי בינלאומי (2014) IFRS 9 "מכשירים פיננסיים" (להלן - התקן) הינו התקן הסופי של פרויקט מכשירים פיננסיים. התקן מבטל את השלבים הקודמים של IFRS 9 שפורסמו בשנים 2009, 2010 ו-2013. התקן הסופי כולל הוראות סיווג ומדידה של נכסים פיננסיים אשר תוקנו ביחס לאלו שפורסמו בשלב הראשון בשנת 2009, וכן, כולל את הוראות הסיווג והמדידה של התחייבויות פיננסיות כפי שפורסמו בשלב השני בשנת 2010 ומציג מודל חדש לבחינת הפסד חזוי מירידת ערך.

התקן קובע כי הנכסים הפיננסיים יוכרו וימדדו כלהלן:

- מכשירי חוב יסווגו ויימדדו לאחר ההכרה לראשונה תחת אחת החלופות הבאות: עלות מופחתת, שווי הוגן דרך רווח או הפסד, או שווי הוגן דרך רווח כולל אחר. קביעת מודל המדידה יהיה בהתחשב במודל העסקי של הישות בנוגע לניהול נכסים פיננסיים ובהתאם למאפיינים של תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מאותם נכסים פיננסיים.
- מכשירי חוב יסווגו מחדש רק כאשר הישות משנה את המודל העסקי שלה לניהול נכסים פיננסיים.

ירידת ערך:

מודל ירידת הערך החדש המבוסס על הפסדי אשראי צפויים ייושם, בין השאר, למכשירי חוב הנמדדים לפי עלות מופחתת או לפי שווי הוגן דרך רווח כולל אחר.

ההפרשה לירידת ערך תהיה לגבי הפסדים חוזיים לפי הסתברות לחדלות פירעון ב-12 החודשים הקרובים (בשנה הקרובה), או לפי הסתברות לחדלות פירעון לכל אורך חיי המכשיר (lifetime). בחינה לכל אורך חיי המכשיר נדרשת אם סיכון האשראי עלה משמעותית ממועד ההכרה לראשונה בנכס. גישה אחרת חלה אם הנכס הפיננסי נוצר או נרכש כאשר הוא פגום (Credit-impaired).

התקן מוסיף הנחיות הצגה וגילויים בקשר עם ירידות ערך של מכשירים פיננסיים.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יט. תקנים חדשים שפורסמו ואינם בתוקף, ולא אומצו באימוץ מוקדם בידי הקבוצה, אשר צפויה או עשויה להיות להם השפעה על תקופות עתידיות: (המשך)

• IFRS 9 "מכשירים פיננסיים" (המשך)

מועד תחילה ואפשרויות אימוץ מוקדם:

התקן ייכנס לתוקף מחייב לגבי תקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 או לאחריו. יישום מוקדם אפשרי.

ככלל, הוראות התקן לגבי נכסים והתחייבויות ייושמו למפרע, למעט חריגים מסוימים אשר נקבעו בהוראות המעבר של התקן. עוד נקבע, כי על אף היישום למפרע, חברות המיישמות את התקן לראשונה לא תחויבנה לתקן את מספרי ההשוואה שלהן לתקופות קודמות. זאת ועוד, מספרי ההשוואה יהיו ניתנים לתיקון אך ורק כאשר תיקונם כאמור אינו עושה שימוש במידע בדיעבד (hindsight).

החברה החליטה על שינוי מדיניות השקעות החל מה 1 בינואר 2018, לפיה המודל העסקי שלה יהיה החזקת ניירות הערך לצורכי מסחר, ולא כפי שניהלה עד כה את התיק במטרה לגבות את תזרימי המזומנים החוזיים של איגרות החוב. בהתאם לכך, ניירות הערך של החברה יסווגו החל מה 1 לינואר 2018 תחת חלופת שווי הוגן דרך רווח או הפסד. יתרת קרן הערכת מחדש של נכסים פיננסיים זמינים למכירה ל 31 בדצמבר 2017 תמוין ליתרת עודפים.

מעבר לכך, להערכת הנהלת החברה, ליישום לראשונה של התקן לא צפויה השפעה כמותית מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

• IFRS 15 "הכנסות בגין חוזים עם לקוחות"

התקן החדש קובע מנגנון מקיף ואחיד המסדיר את הטיפול החשבונאי בהכנסות הנובעות מחוזים עם לקוחות. התקן מבטל את תקן חשבונאות בינלאומי IAS 18 "הכנסות" ותקן חשבונאות בינלאומי IAS 11 "חוזי הקמה" והפרשנויות הנלוות להם. עיקרון הליבה של התקן הוא שההכרה בהכנסה תשקף את העברת הסחורות או השירותים ללקוחות בסכום המייצג את ההטבות הכלכליות שהישות צופה לקבל בתמורה להם. לשם כך, קובע התקן כי ההכרה בהכנסה תתקיים כאשר הישות מעבירה ללקוח את הסחורות ו/או השירותים המנויים בחוזה עמו באופן שהלקוח משיג שליטה על אותם סחורות או שירותים.

התקן קובע מודל בעל חמישה שלבים ליישום עקרון זה:

1. זיהוי החוזה (או החוזים) עם הלקוח.

2. זיהוי מחויבויות הביצוע בחוזה.

3. קביעת מחיר העסקה.

4. הקצאת מחיר העסקה למחויבויות הביצוע.

5. הכרה בהכנסה כאשר הישות משלימה מחויבות ביצוע.

יישום המודל תלוי בעובדות ובנסיבות ספציפיות לחוזה ומחייב, לעיתים, הפעלת שיקול דעת נרחב.

בנוסף, קובע התקן דרישות גילוי נרחבות לגבי חוזים עם לקוחות, האומדנים המשמעותיים והשינויים בהם אשר שימשו בעת יישום הוראות התקן, וזאת על מנת לאפשר למשתמשי הדוחות הכספיים להבין את המהות, הכמות, העיתוי והמהימנות של ההכנסות ושל תזרימי המזומנים הנובעים מהחוזים עם הלקוחות.

התקן ייכנס לתוקף מחייב לגבי תקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 או לאחריו. יישום מוקדם אפשרי. ככלל, התקן ייושם למפרע, אולם ישויות תהיינה רשאיות לבחור התאמות מסוימות במסגרת הוראות המעבר של התקן לעניין יישומו לתקופות דיווח קודמות.

להערכת הנהלת החברה, ליישום לראשונה של התקן לא צפויה השפעה מהותית על דוחותיה הכספיים של החברה.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 2

- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יט. תקנים חדשים שפורסמו ואינם בתוקף, ולא אומצו באימוץ מוקדם בידי הקבוצה, אשר צפויה או עשויה להיות להם השפעה על תקופות עתידיות: (המשך)

• IFRS 16 "חכירות"

התקן החדש אשר פורסם בחודש ינואר 2016 מבטל את IAS 17 "חכירות" והפרשנויות הנלוות לו, וקובע את הכללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי של חכירות ביחס לשני הצדדים לעסקה, דהיינו הלקוח ("חוכר") והספק ("מחכיר").

התקן החדש מבטל את ההבחנה הקיימת כיום לגבי חוכר, ביו חכירות מימוניות לחכירות תפעוליות וקובע מודל חשבונאי אחיד ביחס לכל סוגי החכירות. בהתאם למודל החדש, בגין כל נכס חכור, החוכר נדרש מחד להכיר בנכס בגין זכות השימוש ומאידך בהתחייבות פיננסית בגין דמי החכירה.

הוראות ההכרה בנכס והתחייבות כאמור לא יחולו לגבי נכסים החכורים לתקופה של עד 12 חודשים בלבד וכן ביחס לחכירות של נכסים בעלי ערך נמוך.

התקן אינו משנה את הטיפול החשבונאי הקיים כיום בספרי המחכיר.

התקן יכנס לתוקף מחייב לגבי תקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019 או לאחריו. יישום מוקדם אפשרי, אך זאת בתנאי כי IFRS 15 "הכנסות מחוזים עם לקוחות" מיושם אף הוא. ככלל, התקן ייושם למפרע, אולם ישויות תהיינה רשאיות לבחור התאמות מסוימות במסגרת הוראות המעבר של התקן לעניין יישומו לתקופות דיווח קודמות.

בשלב זה, בוחנת החברה את השפעת הוראות התקן על דוחותיה הכספיים. ההשפעות העיקריות הצפויות, כפי שמוערכות לעת עתה הינן גידול בהיקף הנכסים וההתחייבויות של החברה, עקב רישום כל עסקאות החכירה של החברה כרכישת זכויות שימוש בצד הנכסים כנגד מחויבות לתשלום דמי החכירה בצד ההתחייבויות.

ברווח והפסד של החברה, ההשפעה תביא להכרה בהוצאה גבוהה יותר בתחילת תקופת החכירה, ולנמוכה יותר לקראת סופה, ולשינוי בסיווג ההוצאות בדוח רווח והפסד, קיטון בהוצאות החכירה כנגד גידול בהוצאות הפחת והפחתות וגידול בהוצאות המימון.

בתזרים המזומנים ההשפעה תביא לגידול בתזרים המזומנים מפעילות שוטפת של החברה, וזאת בשל סיווג מרכיב הקרן והריבית בתשלומי החכירה כתזרים מזומנים לפעילות מימון.

במהלך שנת 2018 תגבש החברה את מדיניותה החשבונאית בדבר הוראות המעבר על פיהן ייושם התקן החדש וכפועל יוצא מכך תכמת את ההשפעה למועד היישום לראשונה של התקן. בשלב זה, צופה החברה כי היא תאמץ את הוראות התקן במועד היישום המחייב שלו.

• פרוסום IFRIC 23 "עמדות מס לא ודאיות"

הפרשנות מבהירה את הוראות ההכרה והמדידה של מסים על הכנסה כאשר קיימת אי ודאות לגבי עמדת רשויות המס. הפרשנות קובעת כי על הישות לקבוע האם עמדות המס הלא ודאיות צריכות להיות מוערכות בנפרד או כחלק מקבוצה של עמדות מס לא ודאיות. כמו כן, על הישות להעריך האם סביר כי רשויות המס יקבלו את הטיפול שבו נקטה החברה, או צפויה לנקוט בו, בקשר עם עמדות המס הלא ודאיות בהנחה כי רשויות המס יבדקו את דיווחי הישות וכל המידע הרלוונטי יהיה בידיהן (סיכון חשיפה 100%). במידה וכן, הישות נדרשת לקבוע את הטיפול החשבונאי בעמדות המס הלא ודאיות באופן עקבי עם עמדת המס שבה היא נקטה או צפויה לנקוט בה. במידה ולא, הישות נדרשת לשקף את השפעת אי הודאות באמצעות שימוש בשיטת התוחלת (expected value) או בשיטת הסכום הסביר ביותר (most likely amount), בהתאם לשיטה שצופה באופן הטוב ביותר את תוצאת אי הודאות.

הנהלת החברה מעריכה כי השפעת יישום הפרשנות על דוחותיה הכספיים של החברה אינה מהותית.

כ. תקנים, תיקונים לתקנים ופרשנויות שפורסמו, אשר אינם ישימים לקבוצה:

בנוסף לתיקונים לתקנים האמורים לעיל, פורסמו, נכון למועד הדוחות הכספיים, פרשנויות נוספות ותיקונים נוספים לתקנים, אשר להערכת הנהלת החברה אינם ישימים לקבוצה.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 3 - שיקול דעת ביישום מדיניות חשבונאית וגורמי מפתח לחוסר ודאות באומדן

גורמי מפתח לחוסר ודאות באומדן:

בעת עריכת הדוחות הכספיים נדרשת הנהלת החברה להשתמש באומדנים או בהערכות לגבי עסקאות או עניינים אשר השפעתם הסופית על הדוחות הכספיים אינה ניתנת לקביעה מדויקת בעת עריכתם. הבסיס העיקרי לקביעת ערכם הכמותי של אומדנים כאמור הוא הנחות שאותן מחליטה הנהלת החברה לאמץ, בהתחשב בנסיבות נשוא האומדן, וכן המידע הטוב ביותר שיש ברשותה במועד עריכתו. מטבע הדברים, בהיות אומדנים והערכות אלו תוצאה של הפעלת שיקול דעת בסביבה של אי וודאות, לעתים משמעותית במיוחד, שינויים בהנחות הבסיס כנגזרת של שינויים שאינם תלויים בהכרח בהנהלת החברה, כמו גם תוספת מידע בעתיד שלא היה בנמצא ברשות החברה במועד בו נערך האומדן, עשויים להביא לשינויים בערכו הכמותי של האומדן, ולכן להשפיע גם על מצבה הכספי של החברה ותוצאות פעולותיה. האומדנים וההנחות שבבסיסם, נבחנים בידי ההנהלה באופן שוטף. שינויים באומדנים החשבונאיים מוכרים רק בתקופה בה בוצע שינוי באומדן במידה והשינוי משפיע רק על אותה תקופה. או מוכרים בתקופה האמורה ובתקופות עתידיות במקרים בהם השינוי משפיע הן על התקופה הנוכחית והן על תקופות עתידיות.

להלן תחומים אשר קביעת ערכם בדוחות הכספיים מחייבת ביצוע אומדן והערכות, אשר להערכת הנהלת הקבוצה השפעתם הצפויה הינה משמעותית:

א. הטבות עובדים:

הערך הנוכחי של התחייבות הקבוצה לתשלום פיצויי פיטורין לעובדיה מתבסס על מספר נתונים, אשר נקבעים על פי הערכה אקטוארית, המתבססת על מספר הנחות, לרבות שיעור היוון ושיעור עליות שכר עתידיות. שינויים בהנחות האקטואריות עשויים להשפיע על ערך הפנקסני של התחייבויות הקבוצה לתשלום פיצויי פרישה ופיטורין ותשלומי פנסיה. הקבוצה אומדת את שיעור היוון אחת לשנה, בהתבסס על שיעור התשואה של אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה. הנחות מפתח אחרות נקבעות על בסיס הניסיון שנצבר בקבוצה. לפרטים נוספים אודות ההנחות בהן עשתה הקבוצה שימוש, ראה ביאור 13.

ב. בחינת ירידת ערך של רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים:

הקבוצה בוחנת בתום כל תקופת דיווח האם קיימים סממנים כלשהם המעידים על הפסדים מירידת ערך בגין נכסיה הקבועים והנכסים הבלתי מוחשיים. במידה ומתקיים סממן כלשהו, יש לאמוד את הסכום בר ההשבה של הנכס במטרה לקבוע את סכום ההפסד מירידת ערך שנוצר, אם בכלל.

סכום בר השבה הינו הגבוה מבין שווי ההוגן של הנכס בניכוי עלויות למכירה לבין שווי השימוש בו. בהערכת שווי השימוש, אומדני תזרימי המזומנים העתידיים מנוכים לערכם הנוכחי תוך שימוש בשיעור ניכיון לפני מס המשקף את הערכות השוק הנוכחיות לגבי ערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הספציפיים לנכס בגינם לא הותאם אומדן תזרימי המזומנים העתידיים.

סממן עיקרי לירידת ערך בהקמת בניין משרדי הבורסה החדש (להלן - "הנכס") שזוהה על ידי הקבוצה בשנת 2013 היה חריגה בתזרימי המזומנים אשר שימשו לבניית הנכס אשר היו גבוהים באופן משמעותי מאלה שתוקצבו במקור. לכן, החברה בחנה את הסכום בר ההשבה, אשר נקבע על פי שווי ההוגן בניכוי עלויות מימוש.

לצורך קביעת השווי ההוגן של הנכס, התבססה הנהלת הקבוצה בעיקר על הערכת שווי שנערכה על ידי שמאי מקרקעין חיצוני בלתי תלוי בעל ידע, ניסיון ומומחיות נדרשים. שווי ההוגן של הנכס כגמור ליום 31 בדצמבר 2013 ומוכן לאכלוס הסתכם לסך של כ-260 מיליון ש"ח. עלויות מימוש (כגון הוצאות מכירה, אומדן היטל השבחה, עלויות פינוי וכו') ליום 31 בדצמבר 2013 הסתכמו לסך של כ-4.9 מיליון ש"ח.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 3 - שיקול דעת ביישום מדיניות חשבונאית וגורמי מפתח לחוסר ודאות באומדן (המשך)

גורמי מפתח לחוסר ודאות באומדן: (המשך)

להלן תחומים אשר קביעת ערכם בדוחות הכספיים מחייבת ביצוע אומדן והערכות, אשר להערכת הנהלת הקבוצה השפעתם הצפויה הינה משמעותית: (המשך)

ב. בחינת ירידת ערך של רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים: (המשך)

לפרטים נוספים אודות סכום ההפסד מירידת ערך שהוכר ברווח או הפסד של הקבוצה בשנת 2013, ראה ביאור 11(א).

בהתאם ל-IAS 36, על הנהלת הקבוצה להעריך בסוף כל תקופת דיווח אם קיים סימן מהותי כלשהו המצביע על כך שחל שינוי בגובה ההפסד מירידת ערך של הנכס שהוכר בתקופות קודמות.

הנהלת הקבוצה ערכה בחינה מחודשת של סימנים עיקריים ככל שהם רלוונטיים לסבירות ההשבה של הנכס. בהתאם לבחינה כאמור, נכון ליום 31 בדצמבר 2017, לא נדרש לעדכן את ההפרשה לירידת ערך.

ג. תשלום מבוסס מניות:

תשלומים מבוססי מניות עבור שירותי עובדים נממדים על בסיס שווי הוגן של המכשירים ההוניים של החברה במועד ההענקה. השווי ההוגן של מניות לעובדים נקבע על ידי מודלים להערכה המבוססים בין היתר על שווי הבורסה שנערך במודל היוון תזרימי מזומנים צפויים ובניכוי ניכיון על אי סחירות במועד הענקה תוך התחשבות בהנחות לעניין ריבית להיוון, שיעור צמיחה, סטיית תקן, תקופות חסימה ומועדי ההנפקה לציבור. לפרטים נוספים ראה באור 14.

ד. נכסי מסים נדחים:

הקבוצה מכירה בנכסי מסים נדחים ובהתחייבויות מסים נדחים על בסיס ההפרשים בין הסכומים בספרים של הנכסים וההתחייבויות לבין סכומם המובא בחשבון לצורכי מס. הקבוצה בוחנת באופן שוטף את יכולת ההשבה של נכסי המס הנדחים הנכללים בחשבונותיה, על בסיס הכנסות חייבות היסטוריות, הכנסות חייבות חזויות ועיתוי היפוכם הצפוי של הפרשים זמניים. אם לא יהיה ביכולתה של הקבוצה להפיק הכנסות חייבות עתידיות בסכום מספיק, או במקרה של שינוי מהותי בשיעורי המס האפקטיביים בתקופה שבמהלכה הפרשים הזמניים המתחייבים הופכים לחייבים במס או ניתנים לניכוי, עשויה הקבוצה להידרש לבטל חלק מנכסי המס הנדחים או להגדיל את התחייבויות המס הנדחים, ועקב כך שיעור המס האפקטיבי שלה עלול לגדול ולהשפיע לרעה על תוצאות פעילותה.

בהתאם לצפי הכנסה חייבת שביצעה החברה, החברה צופה כי בטווח של 5-7 שנים תהיה לה הכנסה חייבת בסכום מספיק לניצול נכסי המס הנדחים.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 4 - מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים

פעילותה של קבוצת הבורסה (להלן - "הקבוצה"), מלווה בחשיפה לסיכונים פיננסיים שונים, שעיקרם: סיכון אשראי, סיכון נזילות וסיכונים שוק, אך מלווה גם בחשיפה לסיכון סליקה וסיכונים אחרים (כגון: סיכון עסקי, סיכון תפעולי ועוד) שהתממשותם עלולה להוביל להפסד וקיטון מהותי בהון הקבוצה.

החשיפות לסיכונים של הקבוצה נובעות בעיקר מפעילויות הסליקה המתבצעות על ידי מסלקת הבורסה ומסלקת מעו"ף (להלן "המסלקות") בהן המסלקות מחויבות כצד נגדי מרכזי, וכן בגין פעילויות אחרות של הקבוצה (כגון: השקעה בניירות ערך). כצד נגדי מרכזי מבטיחות מסלקת הבורסה ומסלקת מעו"ף את ביצוען של עסקאות בניירות ערך (למעט נגזרים) ועסקאות בנגזרים (אופציות וחוזים עתידיים), הנסלקות בהן בהתאמה, ושבוצעו בבורסה. במקרה בו חבר מסלקת בורסה, או מסלקת מעו"ף, לא יוכל לקיים את התחייבויותיו אזי תידרש המסלקה הרלוונטית לקיים מחויבותה כצד נגדי מרכזי כלפי חברי המסלקה האחרים ולמלא את התחייבויותיו של חבר המסלקה שכשל וכן, לטפל בחשיפות שנוצרו למסלקה אגב אירוע הכשל ככל שאלו קיימות בהתאם לחוקי העזר של המסלקה. לעניין זה כוללות עסקאות בניירות ערך גם העברות משמורת (בורסה) ועסקאות בניירות ערך שבוצעו במסגרת המסחר במערכת ה-MTS (להלן "עסקאות בניירות ערך"). על מנת שהקבוצה תוכל למלא את מחויבות המסלקות כצד נגדי מרכזי ולהגשים את יעדיה האסטרטגיים והעסקיים, מכוונת מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה לעיגונו של מערך ניהול סיכונים אפקטיבי, רחב וחוצה ארגון להבטחת יציבותה - תוך חיזוק יכולותיה למפות, לזהות, לנטר ולנהל את סיכונה.

מעריך ניהול הסיכונים של המסלקות נמצא בהלימה לסטנדרטים בינלאומיים, כפי שנקבעו לגופי תשתית על ידי CPMI (CPSS)-IOSCO (Principles for Financial Market Infrastructures), והוראת רשות ניירות ערך להבטחת פעילותן התקינה של מסלקת הבורסה ומסלקת מעו"ף שניתנה לפי סעיף 50 ג(ב) לחוק ניירות ערך (להלן - "הוראת יציבות המסלקות"), זאת בהתאם להצהרה שניתנה בעניין על ידי רשות ניירות ערך ביום 29 ביוני 2017.

להלן תמצית הסיכונים הפיננסיים העיקריים אליהם חשופה הקבוצה במהלך פעילותה, המתוארת לעיל, וכן תמצית האמצעים השונים הננקטים על ידיה לניהול ומזעור אותם הסיכונים:

(א) סיכון אשראי

(1) פרופיל הסיכון

סיכון האשראי הינו הסיכון להפסד שייגרם לקבוצה כתוצאה מאי קיום התחייבות של צד נגדי לעסקה, גוף פיננסי המספק שירותי משמורת עבור נכסיה, או חייב אחר, במועד שנקבע לכך, או בכל עת בעתיד. בשל מחויבות המסלקות לפעול כצד נגדי מרכזי בעסקאות ניירות ערך, או בעסקאות נגזרים, לפי העניין, קיימת לכל מסלקה חשיפה מהותית לסיכון אשראי צד נגדי (Counterparty Credit Risk), שהינו הסיכון שחבר מסלקה לא יוכל לקיים את חלקו בעסקה כלפי המסלקה במועד שבו התחייב לעשות כן, או בכל עת בעתיד, כך שתידרש המסלקה לקיים התחייבויות חבר המסלקה שכשל כלפי חברי המסלקה האחרים, כאמור. מסלקת מעו"ף תידרש לטפל גם בפוזיציות הפתוחות בנגזרים של חבר המסלקה שכשל בגין עסקאות נגזרים שביצע.

התממשות סיכון האשראי ככלל וסיכון אשראי צד נגדי בפרט, עלולה להוביל גם להתממשותם של סיכון נזילות וסיכון מחיר כמפורט בסעיפים ב' ו-ד' להלן.

לימים 31 בדצמבר 2017 ו 31 בדצמבר 2016, הסתכמו הפוזיציות הפתוחות בנגזרים במסלקת המעו"ף כצד נגדי מרכזי (שווי הוגן לאחר קיזוז חשבונאי) ב 1,740 מיליוני ש"ח וב- 1,231 מיליוני ש"ח בהתאמה. לפירוט נוסף ראה ביאור 8.

חשיפת האשראי של מסלקת הבורסה, הנובעת ממחויבותה כצד נגדי מרכזי, מורכבת מסך החשיפות בגין כל אחד מחבריה, כאשר כל אחת מהחשיפות מחושבת כסך ההפרש בין השווי הכספי של עסקאות הקנייה לבין השווי הכספי של עסקאות המכירה ביום המסחר - ובלבד שההפרש חיובי. כאשר גודלה ליום 31 בדצמבר 2017 וליום 31 בדצמבר 2016 הינו 220 מיליון ש"ח ו-30 מיליון ש"ח, בהתאמה. בדוחות הכספיים לא נכללים נכסים והתחייבויות בגין יתרות אלו מאחר והן נרשמות במועד סליקת העסקה (Settlement Date), ולא במועד ביצוע העסקה, בהיותן עסקאות הנעשות בדרך רגילה, כאמור בביאור 2 יב (2) (א). ליום 31 בדצמבר 2016 (יום שבת), חשיפת האשראי למסלקת הבורסה הייתה נמוכה, כיוון שמרבית העסקאות שבוצעו ביום המסחר האחרון לשבוע זה כבר נסלקו ביום שישי, ה- 30 בדצמבר 2016.

חשיפתה של הקבוצה לסיכונים האשראי האחרים אינה מהותית, הן לאור תמהיל הנכסים השוטפים של הקבוצה והן לאור מדיניות השקעות המגבילה את החשיפה לסיכון האשראי בתיק ההשקעות שלה. ראה סעיף ד (2) (א). להלן וראה ביאור 8 לעניין החשיפה לסיכון אשראי בגין נכסיה של הקבוצה.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 4 - מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים (המשך)

(א) סיכון אשראי (המשך)

(2) אמצעים לניהול ומזעור הסיכון

(א) תנאי כשירות מינימאליים לחברות במסלוקת הבורסה ומסלוקת מעו"ף

כל חבר בורסה המבקש להתקבל כחבר מסלוקת הבורסה או חבר מסלוקת מעו"ף, נדרש לקיים את תנאי הכשירות לחברות ואת יתר החובות המוטלים עליו על פי חוקי העזר של המסלוקות, ובכלל זה מחויב כל חבר (למעט בנק ישראל) להשתתף בקרנות הסיכונים של המסלוקות, להפקיד בטוחות בגין חלקו בקרנות הסיכונים, להפקיד ביטחונות שוטפים בגין עסקאות בנגזרים ולהפקיד בטוחות נוספות, בגין פעילותו במסלוקות, ככל שיידרש ממנו.

כל חברי מסלוקת הבורסה ומסלוקת מעו"ף נתונים לפיקוח שוטף אחר היציבות הפיננסית שלהם, כאשר חברים שהינם בנקים מפוקחים על ידי המפקח על הבנקים, באמצעות הוראות המפקח על הבנקים, וחברים שאינם בנקים נתונים לפיקוח של הבורסה, זאת באמצעות מכלול דרישות בתקנון הבורסה הכוללות, בין השאר, דרישות להון ונזילות מינימאליים, דרישות לקיום מערך ניהול סיכונים הולם, דרישות להבטחת ממשל תאגידי נאות ועוד.

נכון ליום 31 בדצמבר 2017 מונה מסלוקת מעו"ף 9 חברים, מתוכם 8 בנקים וחבר אחד שאינו בנק (להלן: "חש"ב") מסלוקת הבורסה מונה 16 חברים, מתוכם 11 בנקים (כולל בנק ישראל) והיתר חש"בים.

(ב) משאבים פיננסיים

בטוחות המופקדות במסלוקות

חברי מסלוקת הבורסה ומסלוקת מעו"ף נדרשים להפקדת בטוחות בקרנות הסיכונים של המסלוקות וחברי מסלוקת מעו"ף נדרשים להפקיד גם ביטחונות שוטפים בגין העסקאות שביצעו עבור החשיפה הנובעת מאותן העסקאות.

הנכסים המשמשים כבטוחות הן בגין חלק החבר בקרן הסיכונים והן כביטחונות שוטפים בגין עסקאות בנגזרים, כאמור לעיל, משועבדים לטובת המסלוקות, כאשר מתוקף חוק ניירות ערך, שעבוד של ניירות ערך או כספים, המשמש ערובה להתחייבות חבר מסלוקה כלפי המסלוקה, כוחו יפה כלפי נושים אחרים של חבר המסלוקה ויראו אותו כשעבוד קבוע ראשון, שניתן על ידי חבר מסלוקה לטובת המסלוקה, אם למסלוקה יש שליטה בנכסים באחת מהדרכים שנקבעו בחוק. בנוסף, נקבע כי מימוש שעבוד לטובת המסלוקות יכול שיעשה על ידי המסלוקה עצמה, בלא צו של בית משפט או של ראש הוצאה לפועל, כפוף לתנאים הקבועים בחוק.

בעת אירוע כשל, רשאיות מסלוקת הבורסה ומסלוקת מעו"ף, לעשות שימוש בנכסים המופקדים כבטוחות כדי לקיים את כל התחייבויות החבר שכשל, זאת על פי סדר מימוש הבטוחות הקבוע בחוקי העזר של כל אחת מהמסלוקות, לפי העניין.

• קרנות הסיכונים במסלוקות

קרן הסיכונים בכל אחת מהמסלוקות מתעדכנת מידי רבעון, אך מנוטרת באופן יומי ויכולה להתעדכן שלא במועדי העדכון הקבועים בחוקי העזר, זאת על פי שיקול דעת המסלוקה ובכפוף לתנאים שנקבעו בחוקיה. המתודולוגיה לקביעת גודלן של קרנות הסיכונים ואופן הקצאתן בין חברי המסלוקות קבועה באופן מפורט בחוקי העזר של כל אחת מהמסלוקות.

בתקופת הדו"ח הופקדו הבטוחות לקרנות הסיכונים על ידי חברי המסלוקות כנדרש.

• ביטחונות שוטפים (Margin) במסלוקת מעו"ף

דרישת הביטחונות השוטפים במסלוקת מעו"ף מחושבת לפי תוצאת מודל מערך התרחישים שנקבע בחוקי העזר של המסלוקה, אשר באמצעותו מעריכים את ההפסד המקסימלי העלול להיגרם למשקיע בתיק הכולל אופציות וחוזים עתידיים כתוצאה מתנודה של מחירי נכס הבסיס / או מתנודה של סטיית תקן. גובה הביטחונות הנדרש בכל נקודת זמן תלוי במחיר נכס הבסיס, ברמת התנודתיות בשוק (סטיית התקן), בשער הריבית ובזמן לפיקיעה.

דרישת הביטחונות מהחברים מחושבת בזמן אמת במערכת ממוחשבת ("מבט"). המערכת מתריעה בזמן אמת כאשר חבר נדרש להשלים בטחונות ובמקרה כאמור החבר נדרש להפקיד בטחונות בפרק זמן מוגדר.

הביטחונות השוטפים הנדרשים הופקדו על ידי חברי מסלוקת מעו"ף בתקופת הדוח כנדרש.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 4 - מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים (המשך)

(א) סיכון אשראי (המשך)

(2) אמצעים לניהול ומזעור הסיכון (המשך)

(ב) משאבים פיננסיים (המשך)

אמצעי העצמיים של המסלקות המוקצים מהון העצמי

כאמור, לאחר שמימשו את כל הבטוחות שנתן החבר הכושל, ובטרם יממשו את הבטוחות שהופקדו על ידי החברים האחרים, חלה על המסלקות החובה לשלם, בגין חיובי החבר הכושל, מאמצעיהן העצמיים, סכום השווה ל-25% מסך דרישות ההון שלהן בגין סיכון אשראי, סיכויי שוק, סיכון תפעולי, המשכיות עסקית וארגון מחדש, זאת בהתאם לאמור בהוראת יציבות המסלקות.

במסגרת דרישת ההון והנזילות של הקבוצה נכללת הקצאת המשאבים העצמיים של כל אחת מהמסלקות בכל אחת מהדרישות האמורות כמפורט בביאור 5.

להלן פירוט סך המשאבים הפיננסיים המוחזקים על ידי הקבוצה וכל אחת מהמסלקות לצורך התמודדותה עם אירוע כשל של חבר מסלקה:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
2,548	2,774	סך הביטחונות השוטפים (Margin) שנדרשו להפקדה במסלקת מעו"ף
843	879	סך הבטוחות שנדרשו להפקדה בקרן הסיכונים במסלקת מעו"ף(*)
518	768	סך הבטוחות שנדרשו להפקדה בקרן הסיכונים במסלקת הבורסה(**)(*)
28	28	סך האמצעים העצמיים המוקצים מהון הקבוצה לאירוע כשל (***)
<u>3,937</u>	<u>4,449</u>	סה"כ המשאבים הפיננסיים

(*) למועד אישור הדוחות הכספיים, סה"כ הבטוחות שנדרשו להפקדה בקרן הסיכונים של מסלקת מעו"ף ומסלקת הבורסה עומדות על כ- 896 מיליון ש"ח ו 779 מיליון ש"ח בהתאמה.

(**) החל מיום 1 ביוני 2017 מחושבת ומעודכנת קרן הסיכונים של מסלקת הבורסה על בסיס מתודולוגיה חדשה, שאושרה על ידי דירקטוריון המסלקה ביום 25 במאי 2017 בהתאם להוראת יציבות המסלקות.

(***) סך האמצעים המוקצים מהונה העצמי של הקבוצה בגין מסלקת מעו"ף ומסלקת הבורסה ליום 31 בדצמבר 2017 הינם 7.5 מיליוני ש"ח ו 20.6 מיליוני ש"ח בהתאמה. (ליום 31 בדצמבר 2016 – 7.5 מיליוני ש"ח ו- 20.2 בהתאמה).

(ג) זכות קיזוז באירוע כשל של חבר

בחוקי העזר של המסלקות, נקבע כי במקרה בו חבר לא יעמוד בהחייבויותיו כלפי המסלקות ובמקרים נוספים כמפורט בחוקי העזר, קיימות למסלקות זכות לקזז כל חיוב של חבר כלפיהן, מכל מין וסוג שהוא, לרבות בגין פוזיציות שלהן מועדי פקיעה שונים, כנגד כל חיוב של המסלקות כלפי אותו חבר.

(ד) הגנות נוספות מתוקף חקיקה לעניין יציבות המסלקות וסופיות הסליקה

חוק ניירות ערך קובע כי חבר בורסה שרכש בבורסה ניירות ערך, הנסלקים במסלקת הבורסה או מסלקת מעו"ף, אינו זכאי לניירות הערך שרכש כאמור, אלא אם התקבלה במסלקה מלוא התמורה בעבורם, כאשר אם לא התקבלה במסלקה מלוא התמורה כאמור, תוקנה הבעלות בניירות הערך למסלקה. כמו כן, קובע החוק כי חבר בורסה שמכר בבורסה ניירות ערך, הנסלקים במסלקה, אינו זכאי לתמורה שנתקבלה בעת מכירתם, אלא אם העביר למסלקה את ניירות שמכר כאמור.

בהתאם לקביעה זו של חוק ניירות ערך, מקיימת מסלקת הבורסה מנגנון סליקה של DVP (Delivery Versus Payments) שמטרתו לבצע את העברת התמורה וקבלת המלאי, ולהיפך, באופן סימולטני, הממזער גם את החשיפה לסיכון סליקה המפורט בסעיף ג להלן.

ביום 20 במרץ 2017 אישרה הכנסת תיקון בחוק ניירות ערך לעניין סופיות הסליקה, לפיו הוראת סליקה שניתנה למסלקה ופעולת סליקה שבוצעה על ידה, אינן ניתנות לביטול, אלא בהתאם לכללי המסלקה. הגנה כאמור מוקנית גם במקרה בו החלו הליכי חדלות פירעון כלפי חבר המסלקה שהינו צד להוראה או פעולה כאמור וגם כלפי בעל תפקיד שמונה לחבר כאמור, והכל כקובע בחוק ניירות ערך. כמו כן נקבע בחוק ניירות ערך כי אין בדיני חדלות פירעון כדי לפגוע בהסדרים שנקבעו בכללי המסלקה, לרבות הסדרים לסיום מוקדם, הסדרים לחישוב נטו, הסדרים לקביעת שווי הוגן, והכל כקובע בחוק ניירות ערך.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 4 - מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים (המשך)

(א) סיכון אשראי (המשך)

(2) אמצעים לניהול ומזעור הסיכון (המשך)

(ה) מדיניות, נהלים ופרוצדורות הנקטות על ידי הקבוצה והמסלקות:

לקבוצה מדיניות, נהלים ופרוצדורות על מנת לזהות, לנטר, לאמוד ולנהל את חשיפותיה לסיכון האשראי, בפרט מדיניות ונהלים לניהול כשל של חבר מסלקה, הקיימים בכל אחת מהמסלקות, המתווים את מדיניות ההתנהלות והתגובה של המסלקה לאירוע הכשל, לרבות הסיכונים שבפניהם יש להתגונן והאופן שבו תשתמשנה המסלקות באמצעי ההגנה העומדים לרשותן מתוקף חוק ניירות ערך וחוקי העזר של המסלקות.

(ב) סיכון נזילות

(1) פרופיל הסיכון

סיכון נזילות הינו הסיכון שהקבוצה לא תוכל לספק את צרכי נזילותה במועדן ובמלואן, בין אם בעת אירוע כשל של חבר באחת המסלקות, או שתיהן, מתוקף כל אחת מהן לפעול כצד נגדי מרכזי, או בין אם עבור מימון פעילותה השוטפת של הקבוצה.

החשיפה המהותית לסיכון הנזילות במסלקת הבורסה בעת אירוע כשל של חבר מסלקה הינה בסכום חיובי הכספיים של חבר המסלקה שכשל בסבב הסליקה הכספית במערכת זה"ב של בנק ישראל, אותם תידרש המסלקה להשלים במקומו ובלבד שקיימות לו יתרות לחיוב, אך גם בגין הצורך במימוש מהיר של המשאבים הפיננסיים העומדים לרשותה לטיפול באירוע הכשל, כמפורט בסעיף א (2) (ב) לעיל, לצורך השלמת החיובים הכספיים האמורים.

החשיפה המהותית לסיכון הנזילות במסלקת מעו"ף נובעת מכך שהמסלקה הינה צד נגדי מרכזי לעסקאות, כך שיהיה עליה להמשיך ולקיים את התחייבותה בעסקה כלפי חבר המסלקה האחר שלא כשל, ובכלל זה את הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים העתידיים בעסקה, ובלבד שהתקיימו התנאים לכך על פי חוקי עזר של המסלקה. בנוסף חשופה המסלקה לסיכון נזילות בעת כשל של חבר מסלקה בשל הצורך במימוש מהיר של המשאבים הפיננסיים העומדים לרשותה – כמפורט בסעיף א (2) (ב) לעיל.

הקבוצה אינה חשופה לסיכון נזילות מהותי בגין פעילותה השוטפת, על אף מחויבותה להחזקה של נכסים נזילים נטו בגובה הדרישה להון בגין אמצעייה העצמיים של כל מסלקה ובגובה הדרישה להון עצמי בגין המשכיות עסקית וארגון מחדש המחושבת כסכום הוצאותיה התפעוליות החזויות עבור שישה חודשי פעילות. ראה גם ביאור 5 עבור הלימות ההון והלימות הנזילות של הקבוצה.

מועדי הפירעון החזויים של מרבית ההתחייבויות הפיננסיות הנובעות מפעילות סליקה המבוצעת על ידי מסלקת הבורסה הינם יום אחד ממועד הדוח על המצב הכספי.

מועדי הפירעון החזויים של ההתחייבויות הפיננסיות הנובעות מפעילות סליקה המבוצעת על ידי מסלקת מעו"ף (זכאים בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים), הינם כלהלן:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
868,797	845,987	עד חודש לאחר תאריך הדוח על המצב הכספי
333,105	866,640	1-2 חודשים
10,647	18,014	2-3 חודשים
18,358	8,929	עד שנה
<u>1,230,907</u>	<u>1,739,570</u>	סה"כ התחייבויות פיננסיות מפעילות סליקה*

* סך ההתחייבויות הפיננסיות האמורות מפעילות סליקה ומועדי הפירעון החזויים שלהן, תואם את סך הנכסים הפיננסיים מפעילות סליקה ומועדי הפירעון החזויים שלהם.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 4 - מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים (המשך)

(ב) סיכון נזילות (המשך)

(2) אמצעים לניהול ומזעור הסיכון

(א) תמהיל נזיל של ביטחונות שוטפים ושל בטוחות בקרן הסיכונים

במסגרת דרישת הביטחונות השוטפים במסלוקת מעו"ף ודרישת הבטוחות להפקדה בקרן הסיכונים בכל אחת מהמסלוקות, רשאים חברי המסלוקה להפקיד נכסים שהינם אגרות חוב ממשלתיות, מלווה קצר מועד ומזומן, מה שמבטיח תמהיל נזיל של בטוחות שניתן למימוש במהירות יחסית בעת אירוע כשל של חבר. כחלק מהדרישה להפקדת בטוחות בקרן הסיכונים, נדרש כל חבר להפקיד בטוחות במזומן בשיעור שלא יפחת מ-25 אחוזים מחלקו בקרן.

ביוני 2017 פתחו כל אחת מהמסלוקות חשבון בבנק ישראל המיועד להפקדת המזומן המשמש כבטוחה, במסגרת דרישת הביטחונות השוטפים והבטוחות בקרן הסיכונים, שהופקדו על ידי חברי המסלוקה, זאת כדי להבטיח גישה מהירה ובטוחה לאותן הבטוחות, וכן כדי למזער סיכונים אחרים הנובעים מהפקדת הבטוחות בבנקים מסחריים (כגון: סיכון אשראי). ליום 31 בדצמבר 2017 מוחזקות כלל הבטוחות שהופקדו במזומן בחשבון זה, למעט חבר מסלוקת הבורסה אחד שהבטוחה במזומן שהופקדה על ידו מוחזקת בבנק מסחרי בסכום שאינו מהותי.

(ב) תמהיל נכסים נזילים ושמירה על כרית נזילות מינימאלית

ליום 31 בדצמבר 2017 מחזיקה הקבוצה תמהיל נכסים נזיל במיוחד, אשר חלקו מוקצה לטובת דרישת המינימום בכל אחת מהמסלוקות, כאמור בביאור 5 כך ש-93% מנכסיה הפיננסיים של הקבוצה (בנטרול נכסים הנובעים מפעילות סליקה בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים) הינם נכסים נזילים מיידים (מזומן ואג"ח של ממשלת ישראל) מזה כ-12% יתרות מזומן, זאת גם בהתאם למגבלות שנקבעו במדיניות ההשקעות של המסלוקה למזעור החשיפה לסיכון הנזילות בתיק ניירות הערך של הקבוצה, וכל אחת מהמסלוקות.

(ג) קווי נזילות מבנק ישראל ומבנק מסחרי

על מנת לספק לכל אחת מהמסלוקות נזילות במקרה כשל של חבר, נחתם ביולי 2017 הסכם עם בנק ישראל, מול כל אחת מהמסלוקות, לקבלת נזילות כנגד הבטוחות בניירות ערך שהפקידו החברים בגין חלקם בקרנות הסיכונים של כל אחת מהמסלוקות וכחלק מדרישת הביטחונות השוטפים במסלוקת מעו"ף, זאת במתווה המבוסס על מנגנון של עסקאות מכר חוזר ("Repo"), ובהלימה לסטנדרטים הבינלאומיים המנחים שפורסמו על ידי CPMI-IOSCO והוראת יציבות המסלוקות, כאמור לעיל. תוקף ההסכם הינו לחמש שנים ממועד החתימה.

בנוסף, מחזיקה מסלוקת הבורסה בקו נזילות מבנק מסחרי בגובה של עד 30 מיליון ש"ח, כנגד בטוחות בניירות ערך, על מנת לספק נזילות נוספת ומהירה בעת התרחשות אירוע כשל של חבר מסלוקה, על ידי הנזלת אמצעיה העצמיים של המסלוקה כמפורט בסעיף א (2)(ב) לעיל. בתקופת הדוח מסלוקת הבורסה לא נדרשה לעשות שימוש בקו האמור. לעניין שעבודים ראה ביאור 22א.

(ג) סיכון סליקה

(1) פרופיל הסיכון

סיכון סליקה הינו הסיכון שפעולת הסליקה לא תושלם באופן תקין כך שתבצע העברת התמורה הכספית, מלאי נייר הערך או מכשיר פיננסי, לצד בעסקה מבלי שיתקבל המכשיר הפיננסי, מלאי נייר הערך, או התמורה הכספית, מהצד הנגדי לאותה עסקה בזמנית, לפי העניין. התממשות סיכון סליקה עלולה לגרום לגידול מהותי בחשיפות האשראי והנזילות של המסלוקות כצד נגדי מרכזי.

(2) אמצעים לניהול ומזעור הסיכון

על מנת למזער את הסיכון הגלום בסליקה הכספית, בכל אחת מהמסלוקות, סליקה זו מתבצעת במערכת סליקה לביצוע העברות בנקאיות של בנק ישראל: מערכת זה"ב (זיכויים והעברות בזמן אמת), שהינה מערכת מתקדמת לסליקת התשלומים השקלים במשק, בזמן אמת ובאופן סופי (RTGS: Real Time Gross Settlement).

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 4 - מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים (המשך)

(ג) סיכון סליקה (המשך)

(2) אמצעים לניהול ומזעור הסיכון (המשך)

על מנת למזער את הסיכון הגלום בסליקת העסקאות במסלוקת הבורסה, מתבצעת הסליקה בדרך של DVP (Delivery Versus Payment), כך שסליקת ניירות הערך מבוצעת בסנכרון עם הסליקה הכספית במערכת זה"ב של בנק ישראל. מסלוקת הבורסה לא תסלוק עסקאות (הן כסף והן מלאי) בהן מכר חבר מסלוקת ניירות ערך אם אין ברשותו את המלאי בהיקף הנדרש כדי לקיים את אותן העסקאות במועד שנקבע בחוקי העזר (עסקאות תלויות) – להתמודדות המסלוקה עם מקרים אלו ראה סעיף ד (2) (ב) להלן.

לקבוצה קיימים מדיניות, נהלים ופרוצדורות בכדי למזער את סיכוני הסליקה, ובכלל זה קיומם של נהלי תקשורת להעברת התראות והודעות בנוגע לתוצאות הסליקה שבוצעה, או שצפויה להתבצע.

(ד) סיכוני שוק

(1) פרופיל הסיכון

סיכוני שוק הם סיכונים קיימים או עתידיים ששינויים במחירי שוק (כגון שערי חליפין, מדד המחירים לצרכן, שיעורי הריבית ומרווחים בשווקים), ישפיעו על הכנסות והון הקבוצה או על ערך אחזקותיה במכשירים פיננסיים.

במהלך העסקים הרגיל, חשופה הקבוצה לסיכוני שוק, ובפרט לסיכון ריבית, הנובעים מהשקעת היתרות הכספיות שלה בפיקדונות בנקאיים בריבית משתנה, ובהשקעה במכשירים פיננסיים בריבית קבועה הנמדדים בשווי הוגן.

פעילות הקבוצה (ללא השקעות כספיות) אינה כרוכה בחשיפה מהותית לסיכוני בסיס הצמדה.

כצד נגדי מרכזי, למסלוקת הבורסה חשיפה לסיכוני שוק בגין עסקאות בניירות ערך שלא הועבר מלאי ניירות ערך בגיבן בהיקף הנדרש ובמועד שנקבע בחוקי העזר (להלן - "עסקאות תלויות"). החשיפה מייצגת את ההפרש בין השווי הכספי של העסקאות התלויות למועד הדוח, לבין השווי הכספי של העסקאות התלויות ביום ביצוע העסקאות- במקרים בהם השווי הכספי של העסקאות עלה. החשיפה בגין עסקאות תלויות ליום 31 בדצמבר 2017 וליום 31 בדצמבר 2016 אינה מהותית.

מעבר לכך, בעת אירוע כשל של חבר מסלוקה חשופה הקבוצה לסיכון מחיר העשוי לנבוע הן מירידת ערכם של הנכסים המשמשים כבטוחות והן משינוי בשווי הפוזיציות הפתוחות והמלאי, כתוצאה מאי קיום התחייבויותיו של חבר המסלוקה שכשל.

(2) אמצעים לניהול ומזעור הסיכון

(א) אמצעים לניהול ומזעור סיכוני השוק הגלומים בתיק ההשקעות של הקבוצה

על מנת לנהל ולמזער סיכונים אלו, קיימת לקבוצה מדיניות השקעות אשר מאושרת מידי שנה על ידי הדירקטוריון, הקובעת כי היתרות הכספיות של הקבוצה יושקעו באג"ח ממשלתיות של מדינת ישראל, אשר סיכון האשראי הגלום בהן אינו מהותי, וכן מגבילה את מח"מ התיק ואת תקופת הפירעון, ובכך מצמצמת את החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית. בנוסף, קיימת לקבוצה כרית הונית מינימאלית ברמת הקבוצה וברמת כל אחת מהמסלוקות לספיגת הפסדים בגין התממשות אפשרית של סיכוני השוק בתיק ההשקעות, זאת במסגרת מודל להלימות ההון אליו נדרשת הקבוצה על פי הוראת רשות ניירות ערך ראה פירוט בביאור 5.

(ב) אמצעים לניהול ומזעור סיכון השוק בגין עסקאות תלויות במסלוקת הבורסה

חבר מסלוקת בורסה, אשר לחובתו נרשמה עסקה תלויה, נדרש להפקיד בטוחות במזומן להבטחת החשיפה, זאת עד למועד בו הושלם המלאי בגינה, בין אם על ידי חבר המסלוקה או המסלוקה, כקבוע בחוקי העזר של המסלוקה.

(ג) אמצעים לניהול ומזעור סיכוני השוק הגלומים בעת אירוע כשל של חבר מסלוקה:

הקבוצה מתמודדת עם החשיפה לסיכוני מחיר הנוגעת לבטוחות המופקדות על ידי חבריהן באמצעות הפעלת מקדמי כיסוח (Haircuts) על השווי המירבי הנלקח לביטחון. המתודולוגיה לקביעת השווי המירבי לביטחון של מלוות קצרות מועד ואגרות חוב של ממשלת ישראל מבוססת על מודל סטטיסטי מבוסס (Value at Risk) VaR, אשר נמצאת בהלימה לסטנדרטים בינלאומיים והוראת רשות ניירות ערך, כאמור לעיל.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 4 - מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים (המשך)

(ד) סיכוני שוק (המשך)

(2) אמצעים לניהול ומזעור הסיכון (המשך)

(ג) אמצעים לניהול ומזעור סיכוני השוק הגלומים בעת אירוע כשל של חבר מסלקה: (המשך)

במסגרת המתודולוגיה לאמידת גודלה של קרן הסיכונים מחושבת החשיפה הפוטנציאלית שתהיה למסלקה בעת כשל של חבר מסלקה, זאת בהתבסס על ביצועם של תרחישי שוק קיצוניים אך אפשריים, וכן נאמדת החשיפה הפוטנציאלית התוספתית שתהיה למסלקה בגין סיכוני שוק, זאת בשל הצורך בהנזלה מהירה של הבטוחות המופקדות בקרן הסיכונים.

דרישת הביטחונות השוטפים מחושבת בהתבסס על שינויים אפשריים במחירים ובתנודות של נכסי הבסיס השונים.

ביאור 5 - דרישות הקבוצה להלימות ההון והלימות הנזילות

הדרישות להלימות ההון ולהלימות הנזילות נקבעו למסלקות בהוראת יציבות המסלקות על ידי רשות ניירות ערך. הדרישות כוללות הקצאת הון בגין חשיפת המסלקה לסיכוני אשראי (למעט אירוע כשל של חבר מסלקה), לסיכוני שוק על תיק ההשקעות של המסלקה (סיכון ריבית), לסיכונים תפעולי ומשפטי ולהבטחת המשכיות עסקית וארגון מחדש של עסקיה. כמו כן, כוללות הדרישות, כאמור, את דרישת המינימום בגין השתתפות המסלקה בסדר מימוש הבטוחות בעת קרות אירוע כשל של חבר מסלקה בשיעור 25% מן הסיכונים האמורים לעיל.

בהיעדר הוראה רגולטורית אחרת, נקבעות הדרישות להלימות ההון ולהלימות הנזילות בבורסה באמצעות מודלים פנימיים שאושרו על ידי דירקטוריון הבורסה בינואר 2015. ככלל חישוב הדרישות של הבורסה, כאמור לעיל, חולקים יסודות דומים לחישוב הדרישות שנקבעו למסלקות בהוראת יציבות המסלקות, פרט לחישוב דרישות הון בגין סיכוני שוק והגדרת ההון הכשיר.

הלימות ההון - דרישות ההון, בסיס ההון הכשיר ותמונת הלימות ההון בקבוצה ליום הדוח:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
		דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון:
1,703	1,867	סיכון אשראי
401	772	סיכון שוק
37,962	37,660	סיכון תפעולי ומשפטי*
107,990	104,092	המשכיות עסקית וארגון מחדש**
27,711	28,112	תרומה למפל הנכסים בעת אירוע כשל
175,767	172,503	סה"כ דרישת ההון בגין רכיבי הסיכון
		רכיבי בסיס ההון
514,900	500,630	עודפים
3,186	5,299	קרנות הון
(7,642)	(9,094)	קרן מדידות מחדש של התחייבויות בגין הטבה מוגדרת
-	27,380	קרן הון בגין עסקאות תשלום מבוסס מניות
		בניכוי:
(88,451)	(88,635)	נכסים בלתי מוחשיים
(18,030)	(15,472)	נכסי מסים נדחים
403,963	420,108	סה"כ בסיס ההון הכשיר
228,196	247,605	עודף בהון (בסיס ההון הכשיר בניכוי הדרישה)

* הקצאת הון בגובה 15% ממוצע ההכנסה הגולמית ב-12 הרבעונים האחרונים.
** הקצאת הון בגובה שישה חודשי הוצאות תפעוליות (על בסיס שנתי) בהתאמות הנדרשות.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 5 - דרישות הקבוצה להלימות ההון והלימות הנזילות (המשך)

הלימות הנזילות - דרישות הנזילות, בסיס הנכסים הנזילים נטו ותמונת הלימות הנזילות ליום הדוח:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
107,990	104,092
27,711	28,112
<u>135,701</u>	<u>132,204</u>
22,133	28,095
173,625	187,497
(9,005)	(8,068)
50,000	50,000
(54,081)	(44,777)
<u>182,672</u>	<u>212,747</u>
<u>46,971</u>	<u>80,543</u>

דרישות הנזילות בגין רכיבי הסיכון:

המשכיות עסקית וארגון מחדש

תרומה למפל הנכסים בעת אירוע כשל

סה"כ דרישה לנכסים נזילים

נכסים נזילים כשירים

מזומן ושווה מזומן

תיק ניירות ערך שווי הוגן

בניכוי הפעלת מקדמי כיסוח על ניירות הערך

קו אשראי

בניכוי התחייבויות שוטפות

נכסים נזילים נטו

עודף הנזילות (נכסים נזילים נטו בניכוי הדרישה)

הלימות ההון והלימות הנזילות במסלוקת הבורסה ליום הדוח:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
101,056	103,061
113,181	117,225
<u>12,125</u>	<u>14,164</u>
79,497	81,748
106,461	109,635
<u>26,964</u>	<u>27,887</u>

תמונת הלימות ההון:

סך דרישת ההון

סה"כ בסיס ההון הכשיר

סה"כ עודף בהון

תמונת הלימות הנזילות:

סך דרישת הנזילות

סך נכסים נזילים נטו

סה"כ עודף בנזילות

הלימות ההון והלימות הנזילות במסלוקת מעו"ף ליום הדוח:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
37,500	37,500
41,991	40,648
<u>4,491</u>	<u>3,148</u>

תמונת הלימות ההון:

סך דרישת ההון

סה"כ בסיס ההון הכשיר

סה"כ עודף בהון

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 5 - דרישות הקבוצה להלימות ההון והלימות הנזילות (המשך)

הלימות ההון והלימות הנזילות במסלוקת מעו"ף ליום הדוח: (המשך)

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
20,466	20,526
39,582	37,183
19,116	16,657

תמונת הלימות הנזילות:

סך דרישת הנזילות
סך נכסים נזילים נטו
סה"כ עודף בנזילות

ביאור 6 - מזומנים

א. הרכב מזומנים ושווי מזומנים:

ליום 31 בדצמבר		שיעור ריבית
2016	2017	ליום 31 בדצמבר
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	2017
		%
2,357	2,601	
19,776	25,494	בעיקר 0.01
22,133	28,095	

מזומנים בבנקים
פיקדונות לזמן קצר

ב. מזומנים מוגבלים בשימוש המוחזקים על ידי הבורסה הינם פיקדון שהופקד בחשבון הבורסה כבטוחה, עבור הסכם חכירה תפעולית כמפורט בביאור 11.

ג. לעניין ניהול סיכון נזילות, ראה ביאור 4 (ב).

ביאור 7 - חייבים וזכאים בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים

להלן פרטים נוספים בקשר ליתרות בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים ולביטחונות בגין:

א. כצד נגדי מרכזי Central Counterparty (להלן - "CCP"), למסלוקת מעו"ף יש נכסים והתחייבויות בגין כל אחד מהחוזים העתידיים והאופציות הנסלקים במסלוקת מעו"ף (ראה גם ביאור 2 יב (2)(א)). סכום הנכסים מבטא את השווי ההוגן של סך התחייבויות חברי מסלוקת מעו"ף כלפי מסלוקת מעו"ף. סכום ההתחייבויות מבטא את השווי ההוגן של סך ההתחייבויות של מסלוקת מעו"ף כלפי חברי מסלוקת מעו"ף.

סכום הנכסים וסכום ההתחייבויות כאמור חושבו, לאחר קיזוז השווי ההוגן של סך ההתחייבויות של חבר מסלוקת מעו"ף כלפי מסלוקת מעו"ף, כנגד השווי ההוגן של סך ההתחייבויות של מסלוקת מעו"ף כלפי אותו חבר, הנובעים מהפוזיציות הפתוחות של אותו חבר לאותו מועד פקיעה.

סכום הנכסים וסכום ההתחייבויות כאמור אינם כוללים קיזוז כאמור הנובע מהפוזיציות הפתוחות של אותו החבר למועדי פקיעה שונים. לעניין השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות, הנובעים מהפוזיציות הפתוחות של כל חברי מסלוקת מעו"ף, המביא בחשבון גם קיזוז של החיובים והזיכויים של חבר הנובעים מהפוזיציות הפתוחות שלו למועדי פקיעה שונים, ראה ביאור 8 ד להלן.

ב. מועד הפקיעה האחרון של נגזרים שהוצאו על ידי מסלוקת מעו"ף עד לתאריך הדוח על המצב הכספי, הינו דצמבר 2018 (מועד הפקיעה של עיקר הנגזרים הינו עד סוף פברואר 2018).

ג. בנוגע לקרן הסיכונים של מסלוקת מעו"ף ולבטוחות בגינה ובנוגע לביטחונות בגין עסקאות בנגזרים המבוצעות על ידי חברי מסלוקת מעו"ף או באחריותם - ראה ביאור 4 א (2) (ב).

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 8 - מכשירים פיננסיים

א. עיקרי המדיניות החשבונאית:

עיקרי המדיניות החשבונאית והשיטות שאומצו בקשר עם נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות, לרבות קריטריונים להכרה, בסיסי מדידה והזקיפה לרווח והפסד מוצגים בביאור 2.

ב. יתרות של מכשירים פיננסיים לפי קטגוריות:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

נכסים פיננסיים: (*)

נכסים שוטפים:

מזומנים ושווי מזומנים

22,133	28,095
-	155,672

נכסים פיננסיים זמינים למכירה (**)

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

נכסים הנובעים מפעילות סליקה - חייבים בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים

1,230,907	1,739,570
17,227	31,825
15,566	16,723

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד - מוחזקים למסחר

הלוואות וחייבים

נכסים לא שוטפים:

מזומנים מוגבלים בשימוש

538	538
156,398	-

נכסים פיננסיים זמינים למכירה (**)

1,442,769	1,972,423
-----------	-----------

התחייבויות פיננסיות:

התחייבויות שוטפות:

התחייבויות פיננסיות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

התחייבויות הנובעות מפעילות סליקה - זכאים בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים

1,230,907	1,739,570
15,105	19,996

התחייבויות אחרות

התחייבויות לא שוטפות:

התחייבויות אחרות

538	538
1,246,550	1,760,104

(*) הערך הפנקסני של הנכסים הפיננסיים המוצגים לעיל מייצג את החשיפה המרבית של הקבוצה לסיכון

אשראי מנכסים פיננסיים למועד הדוח על המצב הכספי.

(**) לפרטים על שינוי מדיניות השקעות ראה ביאור 2 יט'.

הרכב תיק ההשקעות כולל מלוות ואג"ח של ממשלת ישראל, ראה ביאור 4 (ד)(2)(א).

ג. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

(1) המכשירים הפיננסיים של הקבוצה כוללים בעיקר מזומנים ושווי מזומנים לרבות מזומנים מוגבלים בשימוש,

ניירות ערך סחירים, נכסים פיננסיים זמינים למכירה, לקוחות, חייבים אחרים, ספקים ונותני שרות, זכאים

ויתרות זכות, התחייבויות אחרות ונכסים והתחייבויות בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים.

היתרות בדוח על המצב הכספי לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 של מכשירים פיננסיים של הקבוצה

מהוות קירוב לשווים ההוגן.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 8 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים: (המשך)

(2) מכשירים פיננסיים המוצגים בדוח על המצב הכספי בשווי הוגן:

השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בדוח על המצב הכספי על פי שווים ההוגן, מסווג בהתאם למדרג הבא:

רמה 1: השווי ההוגן מבוסס על מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשווקים פעילים לנכסים והתחייבויות פיננסיים זהים.

רמה 2: השווי ההוגן מבוסס על נתונים שאינם מחירים מצוטטים הכלולים ברמה 1, אשר נצפים מהשוק בצורה ישירה (קרי, מחירים) או עקיפה (נתונים הנגזרים ממחירים), לגבי נכסים והתחייבויות פיננסיים.

רמה 3: השווי ההוגן מבוסס על נתונים (הנחות) שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

הסיווג לעיל נקבע בהתאם לרמה הנמוכה ביותר בה מסווג נתון (הנחה), שהוא משמעותי להערכת השווי של המכשיר בכללותו.

להלן פירוט של מכשיריה הפיננסיים של הקבוצה הנמדדים בשווי הוגן, על פי רמות:

נכסים פיננסיים זמינים למכירה אלפי ש"ח	נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד - מוחזקים למסחר אלפי ש"ח	חייבים וזכאים בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים אלפי ש"ח	
ליום 31 בדצמבר 2017:			
155,672	31,825	697,879	רמה 1
-	-	1,061,816	רמה 2
<u>155,672</u>	<u>31,825</u>	<u>1,759,695</u>	
-	-	(20,125)	קיזוז בין מכשירים ברמה 1 למכשירים ברמה 2, בפוזיציה של אותו חבר לאותו מועד פקיעה (ראה ביאור 7 א לעיל)
<u>155,672</u>	<u>31,825</u>	<u>1,739,570</u>	סה"כ יתרה בדוח על המצב הכספי
ליום 31 בדצמבר 2016:			
156,398	17,227	1,030,486	רמה 1
-	-	206,721	רמה 2
<u>156,398</u>	<u>17,227</u>	<u>1,237,207</u>	
-	-	(6,300)	קיזוז בין מכשירים ברמה 1 למכשירים ברמה 2, בפוזיציה של אותו חבר לאותו מועד פקיעה (ראה ביאור 7 א לעיל)
<u>156,398</u>	<u>17,227</u>	<u>1,230,907</u>	סה"כ יתרה בדוח על המצב הכספי

ההנחות ששימשו בקביעת השווי ההוגן של חייבים וזכאים בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים שנמדדו ברמה 2:

השווי ההוגן של פוזיציות פתוחות בנגזרים מסוג אופציות נאמד תוך יישום מודל בלק ושולדס, כאשר הפרמטרים אשר שימשו ביישום המודל הינם כלהלן: מחיר נכס הבסיס, מחיר מימוש, זמן לפקיעה, שיעור ריבית שקלית חסרת הסיכון, שיעור ריבית מט"ח חסרת סיכון (במקרה של אופציות על שער מט"ח) וסטיית התקן של תשואת נכס הבסיס.

שימוש בהנחות שונות עשוי לשנות את ערכי השווי ההוגן אך לא תהיה השפעה על הרווח והפסד שכן הפוזיציות הפתוחות בצד הנכסים והפוזיציות הפתוחות בצד ההתחייבויות זהות, כאמור בביאור 2 יב לעיל.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 8 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות:

נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מוצגים בדוח על המצב הכספי בסכום נטו רק כאשר קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה לקיזוז וכן קיימת כוונה לסלק את הנכס וההתחייבות על בסיס נטו, או, לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות בו זמנית.

נכסים והתחייבויות בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים המוצגים בדוח על המצב הכספי חושבו, לאחר קיזוז השווי ההוגן של סך ההתחייבויות של חבר מסלקת מעו"ף כלפי מסלקת מעו"ף, כנגד השווי ההוגן של סך ההתחייבויות של מסלקת מעו"ף כלפי אותו חבר, הנובעים מהפוזיציות הפתוחות של אותו חבר לאותו מועד פקיעה.

סכומים אלו אינם כוללים קיזוז כאמור הנובע מהפוזיציות הפתוחות של אותו החבר למועדי פקיעה שונים.

להלן מידע בדבר נכסים והתחייבויות פיננסיות בני קיזוז בחלוקה לפי מכשירים:

סוג המכשיר	נכסים/התחייבויות בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים, נטו בדוח על המצב הכספי אלפי ש"ח	סכומים שקוזזו בדוח על המצב הכספי אלפי ש"ח	סכומי ברוטו (לפני קיזוז) של נכסים/התחייבויות בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים אלפי ש"ח
ליום 31 בדצמבר 2017:			
אופציות*	1,739,570	198,221	1,937,791
ליום 31 בדצמבר 2016:			
אופציות*	1,230,907	505,475	1,736,382

* לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 אין פוזיציות פתוחות בגין חוזים עתידיים.

להלן מידע בדבר נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות בני קיזוז בחלוקה לפי צד נגדי לעסקה:

נכסים פיננסיים בני קיזוז בחלוקה לפי צד נגדי לעסקה:

צד נגדי לעסקה	נכסים פיננסיים בני קיזוז בחלוקה לפי צד נגדי לעסקה:	סכומים שיקוזזו במקרה של כשל אלפי ש"ח	סכומי הבטחונות (*) אלפי ש"ח	סה"כ נטו אלפי ש"ח
ליום 31 בדצמבר 2017:				
חבר ג'	1,016,537	9,284	1,007,253	-
חבר ב'	622,808	4,696	618,112	-
חברים אחרים	100,225	50,113	50,112	-
	<u>1,739,570</u>	<u>64,093</u>	<u>1,675,477</u>	<u>-</u>
ליום 31 בדצמבר 2016:				
חבר ג'	776,207	9,236	766,971	-
חבר ט'	315,311	881	314,430	-
חברים אחרים	139,389	41,318	98,071	-
	<u>1,230,907</u>	<u>51,435</u>	<u>1,179,472</u>	<u>-</u>

(*) סכומי הביטחונות מוצגים בסכום שאינו עולה על יתרת הנכסים בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים, לאחר מלוא הקיזוזים במקרה כשל. דרישת הביטחונות השוטפים גבוהה מזו המוצגת בטבלה ומסתכמת נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לסך של כ- 2,774 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2016 לסך של כ- 2,548 מיליון ש"ח).

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 8 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות: (המשך)

התחייבויות פיננסיות בנות קיזוז בחלוקה לפי צד נגדי לעסקה:

סה"כ נטו אלפי ש"ח	סכומים שיקוזו במקרה של כשל אלפי ש"ח	התחייבויות בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים, נטו בדוח על המצב הכספי אלפי ש"ח	צד נגדי לעסקה
ליום 31 בדצמבר 2017:			
1,224,028	3,491	1,227,519	חבר א'
392,609	27,964	420,573	חבר ח'
58,840	32,638	91,478	חברים אחרים
<u>1,675,477</u>	<u>64,093</u>	<u>1,739,570</u>	
ליום 31 בדצמבר 2016:			
809,602	28,176	837,778	חבר א'
221,372	2,322	223,694	חבר ו'
148,498	20,937	169,435	חברים אחרים
<u>1,179,472</u>	<u>51,435</u>	<u>1,230,907</u>	

ה. סיכוני ריבית:

לקבוצה עודפי מזומנים המופקדים בפיקדונות בנקאיים ולכן קיימת חשיפה תזרימית לשינויים בריבית. הטבלה להלן מפרטת את השפעת השינוי בריבית על הפיקדונות (לפני השפעת המס) בשיעורים של +/-1% , +/-2%:

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 בדצמבר 2017		
שינוי של -/+2%	שינוי של -/+1%	סך מכשירים נושאי ריבית משתנה מיליוני ש"ח	שינוי של -/+2%	שינוי של -/+1%	סך מכשירים נושאי ריבית משתנה מיליוני ש"ח
0.4	0.2	19.8	0.51	0.25	25.5

בנוסף, לקבוצה השקעות במכשירים פיננסיים בריבית קבועה הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח והפסד או דרך רווח כולל אחר, ולכן קיימת חשיפה לשינויים בשווי ההוגן כתוצאה משינויים בשיעורי הריבית.

הטבלה להלן מפרטת את השפעת השינוי בשווי ההוגן של איגרות חוב כאמור (לפני השפעת המס) בשיעורים של +/-1% , +/-2%:

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 בדצמבר 2017		
שינוי של -/+2%	שינוי של -/+1%	סך מכשירים נושאי ריבית קבועה מיליוני ש"ח	שינוי של -/+2%	שינוי של -/+1%	סך מכשירים נושאי ריבית קבועה מיליוני ש"ח
1.13	0.56	17.2	2.38	1.19	31.8
11.74	5.87	156.4	11.57	5.78	155.7

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 9 - השקעות בחברות מוחזקות

חברות מאוחדות:

א. כללי:

שיעור ההחזקה בזכויות ההון ובזכויות ההצבעה ליום 31 בדצמבר	מדינת ההתאגדות	שם החברה
2017 ו-2016		
100% (*)	ישראל	מסלקת מעו"ף בע"מ
100%	ישראל	מסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ
100% (**)	ישראל	חברה לרישומים של הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

(*) מסלקת הבורסה מחזיקה במניה אחת מתוך 3,000,079 המניות המונפקות והנפרעות של מסלקת מעו"ף (יתר המניות מוחזקות על ידי הבורסה).

(**) חברה לרישומים הנה חברה בבעלות מלאה של הבורסה אשר התאגדה בישראל ביום 25 באוקטובר 2017. בשנת 2017 לחברה אין הכנסות, הפעילות מול הלקוחות החלה ב-1 בינואר 2018.

ב. בשנת 2015 התקבל דיבידנד ממסלקת מעו"ף בסך של 40 מיליון ש"ח.

לעניין החלטות של הבורסה בדבר העמדת קו אשראי למסלקת הבורסה ולמסלקת מעו"ף - ראה ביאור 21 ד (1) לעניין מתן הלוואה למסלקת הבורסה ראה ביאור 21 ג (2) (ב).

ביאור 10 - זכויות במקרקעין

א. בשנת 2007 התקשרה החברה בהסכמים לרכישת זכויות הבעלות, החזקה והשימוש בזכויות החכירה במקרקעין לשם הקמת בנין חדש לבורסה.

בשנת 2010 החברה חתמה עם עיריית תל-אביב על חוזה חכירה לשטח תת קרקעי לתקופה של 49 שנים ואופציה להארכה ב-49 שנים נוספות ושילמה דמי חכירה בסך 2.3 מיליון ש"ח, בהתאם להערכה שמאית. החברה עברה למשכנה החדש בחודש יולי 2014.

במהלך ינואר 2016 החברה משכנה ו/או שעבדה את כל זכויותיה במקרקעין המשמשים למשרדי הבורסה בשעבוד ללא הגבלה בסכום לטובת תאגיד בנקאי עמו התקשרה בהסכם לקבלת מסגרת אשראי. לפרטים נוספים ראה ביאור 22 (ב).

ב. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
20,172	20,172	מקרקעין בבעלות
40,052	39,808	מקרקעין בחכירה מהוונת (זכויות החכירה לתקופות שונות המסתיימות בשנים 2107 - 3003)
60,224	59,980	

עיקרן של הזכויות במקרקעין נרשמו על שם הבורסה בלשכת רישום המקרקעין. לגבי חלק מסוים מהזכויות במקרקעין הניתנות לרישום טרם הושלם הרישום מטעמים טכניים והבורסה פועלת לרישומן.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 11 - רכוש קבוע

א. ההרכב והתנועה:

סה"כ אלפי ש"ח	ריהוט אלפי ש"ח	ציוד ומערכות אלפי ש"ח	מערכות מחשבים וציוד נלווה אלפי ש"ח	קרקע ומבנה (1) (2) אלפי ש"ח	
322,858	7,316	44,618	77,880	193,044	עלות:
7,324	18	739	6,466	101	ליום 1 בינואר 2017
(2,766)	(59)	(189)	(2,483)	(35)	רכישות השנה (3)
<u>327,416</u>	<u>7,275</u>	<u>45,168</u>	<u>81,863</u>	<u>193,110</u>	גריעות השנה
					ליום 31 בדצמבר 2017
					עלות:
322,299	7,432	43,985	78,112	192,770	ליום 1 בינואר 2016
6,483	13	654	5,541	275	רכישות השנה
(5,924)	(129)	(21)	(5,773)	(1)	גריעות השנה
<u>322,858</u>	<u>7,316</u>	<u>44,618</u>	<u>77,880</u>	<u>193,044</u>	ליום 31 בדצמבר 2016
					פחת שנצבר:
66,513	976	8,223	49,863	7,451	ליום 1 בינואר 2017
13,788	397	2,866	7,474	3,051	פחת השנה
(2,646)	(9)	(644)	(1,990)	(3)	גריעות השנה
<u>77,655</u>	<u>1,364</u>	<u>10,445</u>	<u>55,347</u>	<u>10,499</u>	ליום 31 בדצמבר 2017
					פחת שנצבר:
56,217	582	5,377	45,827	4,431	ליום 1 בינואר 2016
15,905	397	2,851	9,636	3,021	פחת השנה
(5,609)	(3)	(5)	(5,600)	(1)	גריעות השנה
<u>66,513</u>	<u>976</u>	<u>8,223</u>	<u>49,863</u>	<u>7,451</u>	ליום 31 בדצמבר 2016
					עלות מופחתת:
<u>249,761</u>	<u>5,911</u>	<u>34,723</u>	<u>26,516</u>	<u>182,611</u>	ליום 31 בדצמבר 2017
<u>256,345</u>	<u>6,340</u>	<u>36,395</u>	<u>28,017</u>	<u>185,593</u>	ליום 31 בדצמבר 2016

(1) למידע בדבר זכויות במקרקעין - ראה ביאור 10.

(2) בשנת 2013 הכירה הקבוצה בהפסד מירידת ערך בסך של 92.5 מיליון ש"ח בגין הבניין בהקמה. ההפסד נובע, בעיקר, מהתאמות ייעודיות ותכנון מיוחד של הבניין בהקמה, אשר גרמו לייקור עלות המבנה. ההפסד מירידת ערך הוכר ברווח או הפסד בסעיף הפסד מירידת ערך בניין בהקמה. לפרטים נוספים ראה ביאור 3(ב). יתרת ההפרשה לירידת ערך בספרים נכון לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 הינה בסך של 86,025 אלפי ש"ח ו- 87,875 אלפי ש"ח בהתאמה.

(3) כולל הוצאות שכר שהווננו בסך של כ- 502 אלפי ש"ח.

ב. הסדרי חכירה תפעולית:

(1) כללי:

הקבוצה התקשרה בהסדר חכירה תפעולית של קומה מתוך המבנה המשמש את הקבוצה, לתקופה של 5 שנים החל מחודש מרץ 2016, הכוללת אופציית הארכה ל-3 שנים נוספות.

(2) דמי חכירה מינימליים עתידיים לקבל בגין חכירות תפעוליות שאינן ניתנות לביטול:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
712	714
2,297	1,590
<u>3,009</u>	<u>2,304</u>

בשנה הראשונה
בשנה השנייה עד השנה החמישית
סה"כ

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 12 - נכסים בלתי מוחשיים

הרכב והתנועה:

סה"כ אלפי ש"ח	מוניטין אלפי ש"ח	תוכנה ורישיונות אלפי ש"ח
185,653	492	185,161
5,101	-	5,101
11,042	-	11,042
(1,453)	-	(1,453)
<u>200,343</u>	<u>492</u>	<u>199,851</u>
174,812	492	174,320
5,551	-	5,551
12,101	-	12,101
(6,811)	-	(6,811)
<u>185,653</u>	<u>492</u>	<u>185,161</u>
97,202	-	97,202
15,809	-	15,809
(1,303)	-	(1,303)
<u>111,708</u>	<u>-</u>	<u>111,708</u>
85,118	-	85,118
16,283	-	16,283
(4,199)	-	(4,199)
<u>97,202</u>	<u>-</u>	<u>97,202</u>
88,635	492	88,143
<u>88,451</u>	<u>492</u>	<u>87,959</u>

עלות:

יתרה ליום 1 בינואר 2017

רכישות

היוון הוצאות בגין פעילות פיתוח תוכנה לשימוש פנימי

גריעות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

עלות:

יתרה ליום 1 בינואר 2016

רכישות

היוון הוצאות בגין פעילות פיתוח תוכנה לשימוש פנימי

גריעות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

הפחתה שנצברה:

יתרה ליום 1 בינואר 2017

הפחתה

גריעות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

הפחתה שנצברה:

יתרה ליום 1 בינואר 2016

הפחתה

גריעות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

עלות מופחתת:

ליום 31 בדצמבר 2017

ליום 31 בדצמבר 2016

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 13 - הטבות לעובדים

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
18,171	22,695
1,272	1,185
<u>19,443</u>	<u>23,880</u>
13,320	10,806
1,536	1,689
<u>14,856</u>	<u>12,495</u>
<u>22,188</u>	<u>10,000</u>
<u>56,487</u>	<u>46,375</u>

הטבות לאחר סיום העסקה במסגרת תכניות להטבה מוגדרת
(ראה סעיף ב(1)(ו) להלן):
התחייבות בגין פיצויי פרישה ופיטורין
התחייבות לקצבה

הטבות עובדים אחרות לטווח ארוך (ראה סעיף ג להלן):

הטבות בגין חופשה שלא נוצלה
הטבות בגין מענק ותק

הטבות עובדים לטווח קצר (ראה סעיף ה להלן)

הצגה בדוח על המצב הכספי:

התחייבויות בגין הטבות עובדים:
שוטף
לא שוטף

ב. הטבות לאחר סיום העסקה:

(1) תכניות להטבה מוגדרת:

(א) כללי:

התחייבות בגין פיצויי פרישה ופיטורין:

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובדים בעת פיטוריהם או פרישתם (לרבות עובדים העוזבים את מקום העבודה תחת נסיבות ספציפיות אחרות). חישוב ההתחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד מתבצע על פי הסכם קיבוצי "מיוחד" בתוקף או על פי חוזה אישי בתוקף ומבוסס על המשכורת האחרונה של העובד וכן בהתחשב במספר שנות העבודה שלו.

המחויבות האמורה חושבה תוך שימוש בהערכה אקטוארית. הערכה האקטוארית בוצעה על ידי אקטואר מוסמך. הערך הנוכחי של המחויבות להטבה מוגדרת והעלויות המתייחסות של שירות שוטף, נמדדו תוך שימוש בשיטת יחידת הזכאות החזויה.

ההתחייבות לקצבה הינה בגין התחייבות החברה לשלם לאלמנתו של מנהל בעבר שפרש בשנת 1983 (ושנפטר במהלך שנת 2011) קצבה לכל חייה בשיעור של 65% מהקצבה לה היה זכאי המנהל. ההתחייבות לקצבה נכללה בהתאם לחישוב אקטוארי והוונה על פי שיעור ריבית ריאלית של 1.63% המתאים לתשואות השוק הריאליות של אגרות חוב קונצרניות לתקופה המחושבת (בדומה לשיעור ההיוון ליום 31 בדצמבר 2016).

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 13 - הטבות לעובדים (המשך)

ב. הטבות לאחר סיום העסקה: (המשך)

(1) תכניות להטבה מוגדרת: (המשך)

(ב) ההנחות האקטואריות העיקריות בגין פיצויי פרישה ופיטורין לתום תקופת הדיווח:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
%	%	
4.35	3.49	שיעורי ההיוון (*)
		שיעורי העלאות משכורות חזויים:
4.5	4	עובדים (נומינלי)
2	2	מנהלים (ריאלי)
1.82	1.62	שיעורי אינפלציה חזויים
		שיעורי תחלופה ועזיבה:
1	1	עובדים (**)
-	-	מנהלים
100	100	שיעור הפיצויים בהתפטרות

(*) שיעור ההיוון מבוסס על תשואת אג"ח קונצרניות לטווח ההתחייבות.

(**) שיעור תחלופה זה מייצג את הנחת החברה לגבי התחלופה של העובדים בעלי ותק של עשר שנים ומעלה. בעשר השנים הראשונות של ההעסקה שיעור התחלופה הינו 3%.

(ג) ניתוחי רגישות להנחות אקטואריות עיקריות ליום 31 בדצמבר 2017:

ניתוחי הרגישות שלהלן נקבעו בהתבסס על שינויים אפשריים באופן סביר בהנחות האקטואריות לתום תקופת הדיווח. ניתוח הרגישות אינו מתחשב בתלות הדדית כלשהי הקיימת בין ההנחות:

(1) אם שיעור ההיוון היה גדל באחוז אחד, המחויבות להטבה מוגדרת הייתה קטנה ב- 9,537 אלפי ש"ח. אם שיעור ההיוון היה קטן באחוז אחד, המחויבות להטבה מוגדרת הייתה גדלה ב- 11,347 אלפי ש"ח.

(2) אם שיעור העלאות משכורות חזויים היה גדל באחוז אחד, המחויבות להטבה מוגדרת הייתה גדלה ב- 10,471 אלפי ש"ח. אם שיעור העלאות משכורות חזויים היה קטן באחוז אחד, המחויבות להטבה מוגדרת הייתה קטנה ב- 8,882 אלפי ש"ח.

(ד) התנועה בערך הנוכחי של המחויבות בגין תכנית הטבה מוגדרת:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
89,865	93,547	94,826	יתרת פתיחה
4,011	3,833	3,975	עלות שירות שוטף
3,959	4,054	4,004	עלות ריבית
			הפסדים (רווחים) אקטואריים בגין מדידות מחדש:
118	(3,476)	3,740	הנובעים משינויים בהנחות פיננסיות
(969)	1,030	(1,727)	הנובעים מניסיון העבר
-	-	(6)	הנובעים משינויים בהנחות דמוגרפיות
(3,200)	(3,926)	(4,476)	הטבות ששולמו בגין פיצויים
(237)	(236)	(239)	הטבות ששולמו בגין קצבה
93,547	94,826	100,097	יתרת סגירה

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 13 - הטבות לעובדים (המשך)

ב. הטבות לאחר סיום העסקה: (המשך)

(1) תכניות להטבה מוגדרת: (המשך)

(ה) התנועה בשווי ההוגן של נכסי תכנית:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
77,021	75,453	75,383	יתרת פתיחה
2,517	2,290	2,033	הכנסות ריבית בגין נכסי תכנית (*)
			הפסדים אקטואריים בגין מדידות מחדש של
(2,352)	(2,378)	119	התשואה על נכסי התוכנית
4,158	3,931	4,036	הפקדות על ידי המעסיק
(5,891)	(3,913)	(4,476)	הטבות ששולמו
75,453	75,383	77,095	יתרת סגירה

(*) לאחר העברה לתגמולים בשנת 2017 בסך של 1,238 אלפי ש"ח, בשנת 2016 בסך של 1,072 אלפי ש"ח, ובשנת 2015 בסך של 924 אלפי ש"ח.

(ו) **התאמת הערך הנוכחי של המחויבות בגין תכנית להטבה המוגדרת והשווי ההוגן של נכסי התוכנית לנכסים וההתחייבויות שהוכרו בדוח על המצב הכספי:**

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
92,182	93,554	98,912	ערך נוכחי של מחויבויות ממומנות
(75,453)	(75,383)	(77,095)	שווי הוגן של נכסי התוכנית
16,729	18,171	21,817	
1,365	1,272	1,185	ערך נוכחי של מחויבויות בלתי ממומנות
18,094	19,443	23,002	התחייבות נטו הנובעת ממחויבות להטבה מוגדרת

(2) **תכניות להפקדה מוגדרת:**

תכניות בגין פיצויי פרישה ופיטורין:

עובדי החברה העובדים על פי תנאי ההסכמים הקיבוציים המיוחדים, מבוטחים בביטוח מנהלים בקרן פנסיה או בקופת גמל אחרת. לגבי חלק מעובדים אלו נקבע בהסכם הקיבוצי ה"מיוחד" שבין החברה ונציגות העובדים משנת 2005 כי ההפרשות הפנסיוניות באות במקום פיצויי פיטורין על פי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963. כמו כן, בהסכמים עם חלק מבעלי החוזים האישיים לרבות בהסכם עם מנכ"ל הבורסה, נקבע כי החברה תפעל על פי האישור הכללי בדבר תשלומי מעבידים לקרן פנסיה ולקופת ביטוח במקום פיצויי פיטורים, לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים התשכ"ג-1963, על עדכונים. בהתאם לכך, תשלומי החברה לפיצויים עבור עובדים כאמור, באים במקום מלוא הפיצויים לעובדים אלו, ולא נעשית במועד הפסקת עבודת העובדים הללו כל התחשבות נוספת בין החברה לבין העובד בגין פיצויים, החברה פטורה מתשלום פיצויי פיטורים לעובדים אלו או לשאריהם, והכל לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963. הסכום הכולל של ההוצאות שהוכרו בדוח רווח והפסד בגין תכניות להפקדה מוגדרת בשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 הינו סך 2,972 אלפי ש"ח (בשנת 2016 סך של 2,491 אלפי ש"ח ובשנת 2015 סך של 2,035 אלפי ש"ח).

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 13 - הטבות לעובדים (המשך)

ג. הטבות עובדים אחרות לטווח ארוך:

(1) חופשה:

בהתאם להסכם קיבוצי מיוחד בין החברה לנציגות העובדים, מספר ימי החופשה בשנה להם זכאי כל עובד נקבע בהתאם לוותק העובד ולגילו.

בנוסף, בהתאם להסכם הקיבוצי בין החברה לעובדים, זכאים העובדים, בהתקיים תנאים מסוימים שנקבעו בהסכם, לימי חופשה נוספים אשר חלקם אינם ניתנים לצבירה.

בשנת 2017 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד (להלן - "הסכם העבודה החדש"), בו נקבעה בין היתר תקרת צבירה של ימי חופשה לעובדי החברה המועסקים על פי ההסכם הקיבוצי. ימי החופשה מעל התקרה שנקבעה נפדו בשנת 2017. לאמור לעיל לא הייתה השלכה מהותית על תוצאות החברה.

מכסת ימי החופשה של עובדי החברה המועסקים בהסכמי עבודה אישיים וכן מגבלות על צבירתם נקבעים במסגרת ההסכמים האישיים.

החברה צופה כי ימי החופשה שטרם נוצלו לתום השנה בה סופק השירות המזכה בהטבה, לא ינוצלו במלואם לפני 12 חודשים מאותו מועד, ועל כן המחויבות בגינם נמדדת כהתחייבויות אחרות לטווח ארוך.

לעניין הצגת ההתחייבות בדוח על המצב הכספי, אף על פי שמחויבות זו נמדדת כהטבות לטווח ארוך, מוצגת ההתחייבות בגין חופשה בהתחייבויות השוטפות במסגרת סעיף הטבות עובדים, זאת בשל העובדה כי אין לחברה זכות בלתי מותנית לדחות את סילוק ההתחייבות לאחר 12 חודשים מתום תקופת הדיווח.

הנחות אקטואריות עיקריות בגין חופשה לתום תקופת הדיווח:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
%	%
2.03	0.75

שיעורי ההיוון

שיעורי העלאות משכורות חזויים:

עובדים (נומינלי)

מנהלים (ריאלי)

4.2	4.2
2	2

(2) מענק ותק:

עובדי החברה מקבלים מכח נוהג, מענקי ותק בסך של 1-8 אלפי ש"ח "נטו" כלהלן, אלף ש"ח בהגיעם לוותק של 15 שנה, אלפיים ש"ח בהגיעם לוותק של 20 שנה, 3 אלפי ש"ח בהגיעם לוותק של 25 שנה וכן הלאה, כל חמש שנים לאחר מכן עד למענק מקסימאלי בסך של 8 אלפי ש"ח.

ד. הטבות בגין פיטורין:

הסכמי העסקה אישיים של קבוצת עובדים בכירים מזכים אותם בנסיבות מסוימות של הפסקת עבודה, לפני תום תקופת הסכם העסקה, למענק בסכום השווה לשלושה חודשי שכר. לעניין המדיניות החשבונאית - ראה ביאור 2 יז'.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 13 - הטבות לעובדים (המשך)

ה. הטבות עובדים לזמן קצר:

הטבות עובדים לזמן קצר כוללות, בעיקר, התחייבויות לעובדים בגין שכר עבודה והטבות בגין תשלומי מענקים.

(1) מודל תגמול:

ביום 2 ביולי 2015 אושרו בדירקטוריון הבורסה, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת הביקורת של החברה, מדיניות תגמול תלת שנתית לשנים 2015, 2016, 2017 ותכנית תגמול לשנת 2015.

מדיניות התגמול נועדה להגדיר ולפרט את מדיניות החברה בנוגע לתגמול לנושאי המשרה בחברה, בדרך של קירוב תוכן המדיניות לדרישות תיקון 20 לחוק החברות, התשנ"ט-1999, תוך התחשבות במאפיינים המיוחדים של החברה. מטרת המדיניות יצירת מערך תמריצים סביר וראוי לנושאי המשרה בחברה, בהתחשב, בין היתר, במאפייני החברה, בפעילותה העסקית, במדיניות ניהול הסיכונים של החברה וביחסי העבודה בחברה וכן מתן כלים נדרשים לצורך גיוס, תמרוץ ושימור מנהלים מוכשרים ומיומנים בחברה, אשר יוכלו לתרום לחברה ולהשיא את רווחיה בראייה ארוכת טווח. המדיניות מבוססת, בין השאר, על ניתוח השוואתי (Benchmark) שנערך בהתייחס לנתוני התגמול של בעלי תפקידים בחברות ישראליות, בעלות זיקה לתחום הפיננסי, לרבות שקלול נתוני התגמול של בכירים בגופים רגולטוריים, במשקל שנקבע לעניין זה.

המדיניות מעניקה דגש לתגמול מבוסס ביצועים, וקשירת נושאי המשרה לחברה וביצועיה, תוך התאמת תגמול נושאי המשרה לתרומתם להשגת יעדי החברה ולהשאת רווחיה, בראייה ארוכת טווח ובהתאם לתפקידים. המדיניות יוצרת איזון ראוי בין רכיבי התגמול השונים (כגון רכיבים קבועים מול משתנים וכן קצרי טווח מול ארוכי טווח).

ביום 30 ביולי 2015 אושרו באסיפה הכללית של הבורסה מדיניות התגמול התלת שנתית ותוכנית תגמול לשנת 2015 בהתייחס למנכ"ל הבורסה וליו"ר הדירקטוריון.

ביום 5 במאי 2016 אישר דירקטוריון החברה לאחר שניתן לכך אישורה של ועדת הביקורת ביושבה גם כוועדת תגמול, תכנית תגמול לסמנכ"לים בבורסה לשנת 2016, תכנית התגמול לשנת 2016 קובעת תנאי סף למענק כספי, תנאי זכאות ותקרות מענק כספי לסמנכ"לים. זאת, על פי יעדים אישיים לכל נושא משרה באופן ספציפי.

ביום 20 בדצמבר 2016 התקבל אישור האסיפה הכללית של הבורסה לתיקון במדיניות התגמול התלת שנתית של נושאי המשרה בבורסה בהקשר לטווח התגמול הקבוע (ללא בונוסים) למנכ"ל הבורסה וליו"ר הדירקטוריון.

בנוגע לאימוץ מדיניות תגמול ותכניות תגמול לאחר תאריך המאזן ראה ביאור 23 ב.

(2) צדדים קשורים:

למידע בדבר התחייבויות שוטפות בגין הטבות לעובדים שניתנו לצדדים קשורים ראה ביאור 21.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 14 - תשלום מבוסס מניות

שווי הוגן של מכשירים הוניים שהוענקו במהלך התקופה

בחודש פברואר 2017 סוכמו עקרונות ההסכם הקיבוצי, בו סוכם בין היתר על הקצאת מניות לעובדים בגין שינוי מבנה הבעלות.

הבורסה הקצתה לנאמן, 6,000,000 מניות רגילות ללא ערך נקוב עבור עובדי הבורסה ונותני שירותים, ללא תמורה. הקצאת מניות לעובדי הבורסה נעשתה במסגרת תכנית התגמול, שאושרה על ידי מוסדות הבורסה, ההקצאה של המניות הינה במסלול רווח הון עם נאמן תחת סעיף 102 לפקודת מס הכנסה.

המניות שהוקצו על פי התכנית הינן מניות רגילות והן זכאיות לכל הזכויות הקיימות למניות רגילות על פי תקנון ההתאגדות החדש, בכפוף למגבלות הקבועות להלן, ובכלל זאת, תהייה זכאיות לכל דיבידנד, מניות הטבה, הנפקת זכויות או כל הטבה או הענקה אחרת אשר יוענקו בגין שאר המניות הרגילות של החברה.

החל ממועד הקצאת המניות ועד לתום תקופה של 4 שנים ממועד ההקצאה, או עד למועד ביצוע הצעה לציבור, לפי המוקדם מבניהם, משתתף לא יהיה זכאי להפעיל את זכויות ההצבעה הצמודות למניות שהוקצו לו על פי התכנית, לרבות מניות הטבה שתוקצינה בגינן, ולא יהיה זכאי להשתתף באסיפות הכלליות של בעלי המניות של הבורסה או להצביע בכל דרך שהיא (לרבות באמצעות הנאמן) באסיפות הכלליות האמורות, מכח המניות שהוקצו על פי התכנית או מניות הטבה שתוקצינה בגינן.

המניות תהיינה חסומות מפני העברה כלשהי לתקופה של 24 חודשים ממועד ההקצאה. בנוסף, כל עוד לא היתה הצעה לציבור במהלך תקופה של 4 שנים ממועד ההקצאה – משתתף לא יהיה רשאי למכור או להעביר מניות שהוקצו לו על פי התכנית במשך תקופה נוספת של 24 חודשים מתום תקופת החסימה

במקרה בו הייתה הצעה לציבור לפני תום תקופה של 4 שנים ממועד ההקצאה – יחול האמור להלן:

ממועד ההצעה לציבור ועד לתום תקופה של 12 חודשים ממועד ההצעה לציבור – משתתף לא יהיה רשאי למכור או להעביר מניות שהוקצו לו על פי התכנית. החל מתום 12 חודשים ממועד ההצעה לציבור ועד לתום 24 חודשים ממועד ההצעה לציבור - משתתף יהיה רשאי למכור או להעביר מניות בכמות המהווה עד 50% מכמות המניות שהוקצתה לו על פי התכנית.

החל מתום 24 חודשים ממועד ההצעה לציבור - משתתף יהיה רשאי למכור או להעביר את כל המניות שהוקצו לו על פי התכנית

השווי ההוגן נקבע על ידי מעריך שווי חיצוני ובלתי תלוי אשר הינו בעל כישורים מקצועיים מוכרים. השווי ההוגן נאמד על פי שיטת היוון תזרימי המזומנים (DCF), בהפחתת ניכיון בגין אי סחירות המבוסס על תקופת החסימה ומועד ההנפקה הצפוי. תזרימי המזומנים נאמד בהתבסס על תוצאות פעילות הבורסה למחצית הראשונה של שנת 2017 ותחזיות הנהלה למחצית השניה של 2017 ולשנים שלאחר מכן ועל הנחות נוספות. תזרימי המזומנים נאמד לתקופה של 5 שנים הנחות המפתח ששימשו לחישוב השווי ההוגן הינם שיעור היוון ריאלי של 8% ושיעור צמיחה בשנה המייצגת בשיעור של 3%.

השווי שהתקבל במודל ה-DCF הופחת בכ- 9.1%, בגין ניכיון אי סחירות המניות על פי מודל Finnerty (הפחתה חושבה בהתאם לנתונים הבאים: המועד בו צפויות המניות להשתחרר מהחסימה, מתום שנתיים ועד לתום חמש שנים ממועד ההקצאה בכפוף למועד הנפקת החברה, סטיית התקן לחברות דומות 22%-23%).

הענקה בוצעה ללא צורך בתנאי הבשלה ולפיכך, החברה רשמה בשנת 2017 את מלוא ההוצאה בגין התוכנית בסך של 27.4 מיליון ש"ח ההוצאה נזקפה כנגד קרן הון בגין עסקאות תשלום מבוסס מניות.

המניות הוענקו במסלול הוני ולפיכך לא נרשם נכס מס בגין ההוצאה.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 15 - מסים על ההכנסה

א. יתרות מסים נדחים:

(1) ההרכב והתנועה:

הפרשי עיתוי						
סך הכל אלפי ש"ח	נכסים פיננסיים זמינים למכירה אלפי ש"ח	הפרשות (בעיקר בגין הטבות עובדים) אלפי ש"ח	רכוש קבוע (כולל הפרשה לירידת ערך) ונכסים בלתי מוחשיים אלפי ש"ח	נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד אלפי ש"ח	הפסד שוטף אלפי ש"ח	
21,647	265	9,131	12,173	78	-	ליום 1 בינואר 2016
(3,158)	795	(629)	(4,279)	2	953	תנועה בשנת החשבון:
(459)	(94)	(365)	-	-	-	ברוח או הפסד
				80	953	ברוח כולל אחר
18,030	966	8,137	7,894			ליום 31 בדצמבר 2016
(2,360)	438	105	(2,245)	(96)	(562)	תנועה בשנת החשבון:
(198)	(631)	433				ברוח או הפסד
				(16)	391	ברוח כולל אחר
15,472	773	8,675	5,649			ליום 31 בדצמבר 2017

(2) הצגה של יתרות מסים נדחים בדוח על המצב הכספי:

יתרות מסים נדחים מוצגים בדוח על המצב הכספי במסגרת נכסים לא שוטפים- נכסי מסים נדחים. לעניין בחינת צפי להכנסה חייבת בסכום מספק לניצול נכסי המסים נדחים - ראה ביאור 3(ד).

ב. הפרשי עיתוי בגין השקעות בחברות מאוחדות אשר לא הוכרה בגינם התחייבות מסים נדחים:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
62,463	64,985

חברות מאוחדות

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 15 - מסים על ההכנסה (המשך)

ג. סכומים שלא הוכרו בגינם נכסי מס נדחים:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,754	1,157
-	447

הפסד הון לצרכי מס
הפסד עסקי לצרכי מס

ד. הוצאות מסים על ההכנסה שהוכרו ברווח או הפסד:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
6,643	1,745	1,910
620	-	376
7,263	1,745	2,286
1,066	819	2,707
(830)	-	(347)
-	2,339	-
236	3,158	2,360
7,499	4,903	4,646

מסים שוטפים:

מסים שוטפים
הוצאות מסים בגין שנים קודמות
סה"כ מסים שוטפים

מסים נדחים:

הוצאות מסים נדחים בגין יצירתם והיפוכם של הפרשים זמניים
מסים בגין שנים קודמות
התאמות מסים נדחים בגין שינוי בשיעורי המס ברווח או הפסד
סה"כ מסים נדחים

סה"כ הוצאות מס

ה. מסים המתייחסים לרכיבי רווח כולל אחר:

סכומים בניכוי מס	השפעת מס	סכומים לפני מס
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,099	(627)	2,726
(9,094)	2,716	(11,810)
(6,995)	2,089	(9,084)
(14)	4	(18)
(7,642)	2,283	(9,925)
(7,656)	2,287	(9,943)
(273)	98	(371)
(7,346)	2,648	(9,994)
(7,619)	2,746	(10,365)

ליום 31 בדצמבר 2017:

רווח בגין מדידה מחדש של נכסים פיננסיים זמינים למכירה
הפסד אקטוארי בגין תכנית הטבה מוגדרת

ליום 31 בדצמבר 2016:

הפסד בגין מדידה מחדש של נכסים פיננסיים זמינים למכירה
הפסד אקטוארי בגין תכנית הטבה מוגדרת

ליום 31 בדצמבר 2015:

הפסד בגין מדידה מחדש של נכסים פיננסיים זמינים למכירה
הפסד אקטוארי בגין תכנית הטבה מוגדרת

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 15 - מסים על ההכנסה (המשך)

א. המס האפקטיבי:

ההפרש בין סכום המס המחושב על הרווח לפי שיעורי המס הרגילים לבין סכום ההפרשה למסים, מוסבר להלן:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
27,841	7,004	(9,624)
26.5%	25%	24%
7,378	1,751	(2,310)
(68)	(49)	(70)
334	687	140
(199)	(25)	(4)
264	200	(*) 6,861
-	2,339	-
(210)	-	29
7,499	4,903	4,646

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
שיעור מס סטטוטורי

הוצאות (הטבת) מס לפי שיעור מס סטטוטורי

תוספת (חסכון) במס בגין:

הכנסות החייבות בשיעורי מס מיוחדים
הפסדים והטבות לצרכי מס שלא הוכרו בגינם מסים נדחים
שינויים הנובעים מהבדלים בין חוקי המס וכללי החשבונאות
הוצאות שאינן מוכרות בניכוי
שינוי בשיעורי המס ברווח או הפסד
מסים בגין שנים קודמות

סה"כ מסים על ההכנסה כפי שהוצגו ברווח והפסד

(*) כולל 6,572 אלפי ש"ח בגין תשלומים מבוססי מניות.

ב. מידע נוסף:

(1) שיעור מס חברות:

להלן שיעורי המס הרלוונטיים לחברה בשנים 2015-2017:

שנה	שיעור מס
2015	26.5%
2016	25%
2017	24%

ביום 29 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, במסגרתו נחקקו שינויי מס כדלקמן:

שיעור מס החברות הופחת מ- 25% ל- 24% בשנת 2017 על הכנסה שהופקה או שנצמחה מיום 1 בינואר 2017 וימשיך ויפחת ל-23% בשנת 2018 ואילך על הכנסה שהופקה או שנצמחה מיום 1 בינואר 2018.

כתוצאה מהחקיקה האמורה, חל קיטון בנכסי המסים נדחים ליום 31 בדצמבר 2016 בסך של כ- 2,702 אלפי ש"ח שנזקקו כנגד הוצאות מסים לשנת 2016 בסך של כ- 2,339 אלפי ש"ח וכנגד רווח כולל אחר לשנת 2016 בסך של כ- 363 אלפי ש"ח.

(2) שומות מס:

לחברה ולחברות מאוחדות מסלקת מעו"ף בע"מ ומסלקת הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ שומות מס הנחשבות סופיות עד וכולל שנת המס 2012.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 16 - התחייבויות תלויות

א. שיפוי נושאי מישרה:

קיימת התחייבות של הבורסה לשיפוי נושאי המשרה בבורסה ולשיפוי נושאי המשרה במסלקת הבורסה וקיימת התחייבות של מסלקת מעו"ף לשיפוי נושאי המשרה במסלקת מעו"ף.

סכום השיפוי לכל נושאי המשרה בבורסה, במצטבר, על פי כל כתבי השיפוי שהוענקו או שיוענקו על פי ההתחייבות לשיפוי האמורה, בגין אחד או יותר מהאירועים המפורטים בכתב השיפוי, לא יעלה על סכום מצטבר בשקלים השווה ל-20 מיליון דולר.

סכום השיפוי לכל נושאי המשרה במסלקת הבורסה, במצטבר, על פי כל כתבי השיפוי שהוענקו או שיוענקו על פי ההתחייבות לשיפוי האמורה, בגין אחד או יותר מהאירועים המפורטים בכתב השיפוי, לא יעלה על סכום מצטבר השווה לסך של 50 מיליון ש"ח.

סכום השיפוי לכל נושאי המשרה במסלקת מעו"ף, במצטבר, על פי כל כתבי השיפוי שהוענקו או שיוענקו על פי ההתחייבות לשיפוי האמורה, בגין אחד או יותר מהאירועים המפורטים בכתב השיפוי, לא יעלה על סכום מצטבר השווה לסך של 75 מיליון ש"ח.

ההתחייבויות לשיפוי כאמור, יחולו בשל חבות או הוצאה שהינה בת שיפוי על פי דין.

השיפוי כפוף להוראות הפרק השלישי לחלק השישי לחוק החברות.

ב. מתן פטור מאחריות לנושאי מישרה:

האסיפה הכללית של הבורסה החליטה, בכפוף להוראות חוק החברות, לפטור את הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים בבורסה מאחריותם בשל כל נזק שנגרם או שיגרם עקב הפרת חובת הזהירות שלהם כלפי הבורסה.

האסיפה הכללית של מסלקת הבורסה החליטה, בכפוף להוראות חוק החברות, לפטור את הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים במסלקת הבורסה, מאחריותם בשל כל נזק שנגרם או שיגרם עקב הפרת חובת הזהירות שלהם כלפי מסלקת הבורסה.

האסיפה הכללית של מסלקת מעו"ף החליטה, בכפוף להוראות חוק החברות, לפטור את הדירקטורים ואת נושאי המשרה האחרים במסלקת מעו"ף, מאחריותם בשל כל נזק שנגרם או שיגרם עקב הפרת חובת הזהירות שלהם כלפי מסלקת מעו"ף.

ג. ביום 13 באפריל 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים, עתירה מינהלית, על ידי ועד העובדים של הבורסה. העתירה הוגשה נגד רשם ההקדשות ונגד הבורסה (להלן - "העתירה").

עניינה של העתירה הוא בביטול החלטת רשם ההקדשות מיום 1 במרץ 2016, לפיה "אין מקום לרשום את הבורסה כחברה לתועלת הציבור".

ביום 3 באוגוסט 2016 ניתן פסק דין לפיו העתירה נדחת, תוך שנקבע כי העותר יישא בהוצאות כל אחד מהמשיבים (ובכללם הבורסה). במסגרת פסק הדין נקבע, כי בחינת מאפייני פעילותה של הבורסה מעלה כי פעילותה אינה ציבורית בלבד, ומשכך אין להתערב בהחלטת רשם ההקדשות.

ביום 29 בספטמבר 2016 הגיש ועד העובדים של הבורסה ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים לבית המשפט העליון ("הערעור").

ביום 1 באוקטובר 2017 החליט ביהמ"ש למחוק את ההליך ללא צו הוצאות.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 16 - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. ביום 9 באוקטובר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים עתירה מנהלית לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן - "העתירה"), מטעם התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) (להלן: "התנועה" או "העותרת"), כנגד הרשות לניירות ערך (להלן - "הרשות"), הממונה על חופש המידע ברשות ניירות ערך והבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן - "הבורסה", וביחד: "המשיבות").

בעתירתה, טענה התנועה כי קיים חשש לקיומם של מחדלים בהתנהלות הכלכלית של הבורסה, בכל הנוגע לבניית משכנה החדש ברחוב אחוזת בית בתל אביב-יפו (להלן - "הבניין החדש"), וכן לפיקוח הרשות על התנהלות הבורסה בהקשר זה.

במסגרת העתירה התבקש בית המשפט להורות לרשות לניירות ערך למסור לידי העותרת מסמכים שונים שהגיעו לידי הרשות ושמקורם בבורסה.

ביום 18 בדצמבר 2017 ניתן פסק דין בעתירה שבנידון. בפסק דינו, הורה בית המשפט להעביר לידי העותרת "גרסה מושחרת" בה מושחרים שמות האנשים הנזכרים במסמכים, למעט שמותיהם של נציגי הרשות בנכחו בדיונים.

העתירה לא כללה סעדים כספיים נגד הבורסה ולכן לא הייתה לה השלכה כספית, למעט מסירת המסמכים המבוקשים והוצאות המשפט בהן חויבה הבורסה.

ה. בשל תחום עיסוקו, מקבלות חברות הקבוצה במהלך העסקים הרגיל, פניות מחברות נסחרות ו/או בעלי מניות בחברות הנסחרות הכוללות טענות שונות. חלק מהפניות עלולות להוביל להגשת תביעות משפטיות. חברות הקבוצה עשויות לחוב בסכומים בגין פעילותן. במקרים בהם היקף החבויות בגין האמור לעיל אינו מהותי ו/או שלא ניתן לבצע אומדן סביר לגביהן, לא מבוצעת הפרשה בדוחות הכספיים.

ביאור 17 - הון מניות

הרכב:

מספר המניות	
ליום 31 בדצמבר 2017	
מונפק ונפרע	ר ש ו ם
100,000,000	150,000,000

מניות רגילות ללא ערך נקוב

בהמשך לאישור ההסדר לשינוי מבנה הבורסה, החל מספטמבר 2017 הון המניות הרשום של החברה הינו 150,000,000 מניות רגילות ללא ערך נקוב ומתוכן הונפקו 100,000,000 מניות רגילות ללא ערך נקוב. בהתאם לסעיף 41(ה)(2)(ב) לחוק ניירות ערך (תיקון מס' 63), התשע"ז-2017, בעל מניות בבורסה המחזיק מיד לאחר אישור ההסדר לשינוי מבנה הבורסה, אמצעי שליטה בבורסה בשיעור הגבוה מחמישה אחוזים מכלל אמצעי השליטה בבורסה, אמצעי השליטה שבהחזקתו לא יקנו לו זכויות, מעבר לזכויות שמקנה החזקה בשיעור של חמישה אחוזים מכלל אמצעי השליטה בחברה, וזאת עד תום חמש שנים, או עד מועד הנפקת מניות הבורסה לציבור ורישומן למסחר, לפי המוקדם.

בהתאם לאמור לעיל, 34,415,413 מניות ללא ערך נקוב, מתוך הון המניות המונפק של החברה, אינן מקנות זכויות לבעלי מניותיהן. לפרטים נוספים ראה ביאור 1ב'.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 18 - פרטים נוספים בדבר הכנסות משירותים

א. לקוחות עיקריים:

סכום ההכנסות מלקוח א' בשנת 2017 הינו בשיעור של כ- 14.1% אחוזים ומלקוח ב' בשיעור של כ- 14% (בשנת 2016 - מלקוח א' בשיעור של כ-14.3% ומלקוח ב' בשיעור של כ-14%).

ב. הרכב עמלות מסחר וסליקה:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
41,839	31,342	34,584
38,122	32,731	31,923
25,670	21,856	23,325
2,632	1,897	1,307
<u>108,263</u>	<u>87,826</u>	<u>91,139</u>
25,599	21,888	18,674
5,135	4,575	4,723
2,001	1,318	1,032
<u>32,735</u>	<u>27,781</u>	<u>24,429</u>
<u>140,998</u>	<u>115,607</u>	<u>115,568</u>

עמלות מסחר וסליקת ניירות ערך, למעט נגזרים:

מניות *
 אגרות חוב*
 קרנות נאמנות
 אחרים

עמלות מסחר וסליקת נגזרים:

אופציות על מדד ת"א
 אופציות דולר/שקל
 נגזרים אחרים

סה"כ

* כולל תעודות סל.

ביאור 19 - פרטים נוספים בדבר עלות ההכנסות

א. הוצאות בגין הטבות עובד:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
137,581	128,517	131,000
28	160	324
2,035	2,491	2,972
5,453	5,597	5,946
<u>145,097</u>	<u>136,765</u>	<u>140,242</u>
(15,854)	(12,101)	(11,544)
<u>129,243</u>	<u>124,664</u>	<u>128,698</u>

שכר (כולל הטבות בגין תשלומי מענקים ופיטורין)
 הטבות עובד אחרות לזמן ארוך
 הוצאות בגין תכנית הפקדה מוגדרת
 הוצאות בגין תכנית הטבה מוגדרת

בניכוי - סכומים שהווננו לנכסים בלתי מוחשיים ולרכוש קבוע
 (ראה ביאור 12)

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 19 - פרטים נוספים בדבר עלות ההכנסות (המשך)

ב. פחת והפחתות:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
17,275	15,905	13,788
13,455	16,283	15,809
30,730	32,188	29,597

פחת רכוש קבוע (ראה ביאור 11)
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים (ראה ביאור 12)

**ביאור 20 - הכנסות מימון, נטו
 ההרכב:**

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
40	130	146
26	38	-
76	94	185
142	262	331

הוצאות מימון:

הוצאות בנק ועמלות
 הוצאות ריבית והצמדה למס הכנסה
 הוצאות מימון אחרות

3,933	84	592
(202)	408	969
3,731	492	1,561
5	19	3
283	235	310
25	19	26
4,044	765	1,900
3,902	503	1,569

הכנסות מימון:

רווחים נטו מנכסים פיננסיים המוחזקים למסחר
 רווחים (הפסדים) נטו בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה (אג"ח)
 סה"כ רווחים נטו מנכסים פיננסיים

הכנסות ריבית בגין פיקדונות בבנקים לזמן קצר
 הכנסות ריבית והצמדה ממס הכנסה
 הכנסות ריבית מהלוואות לעובדים

ביאור 21 - בעלי עניין וצדדים קשורים

א. הטבות לבעלי עניין (*):

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,766	2,304	3,052
87	605	125
2,853	2,909	3,177
2	2	2
992	1,214	1,045
5	6	6

הטבות לזמן קצר
 הטבות לאחר סיום העסקה
 שכר ונלוות בגין יו"ר הדירקטוריון והמנהל הכללי (**)

מספר האנשים
 שכר דירקטורים שאינם מועסקים
 מספר אנשים

(*) סכומים אלה גם מהווים תגמול לאנשי מפתח ניהוליים.
 (**) השירותים הניתנים על ידי יו"ר הדירקטוריון הינם באמצעות חברת ניהול בבעלותו.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 21 - בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים:

(1) יתרות עם בעלי עניין:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
22,051	27,997
6,722	5,570
7,152	14,578
-	361
3,842	-
59,578	59,757
958	2,500
-	1,354

במסגרת הנכסים השוטפים (*)

מזומנים ושוי מזומנים

לקוחות (**)

חייבים ויתרות חובה - מסלקת מעו"ף (**)(***)

חייבים ויתרות חובה- חברה לרישומים (**)(***)

חייבים ויתרות חובה - מסלקת הבורסה (**)(***)

במסגרת נכסים לא שוטפים

הלוואה לזמן ארוך - מסלקת הבורסה (***)

במסגרת ההתחייבויות השוטפות (**)(*)

זכאים ויתרות זכות אחרים

זכאים ויתרות זכות - מסלקת הבורסה (**)(***)

(*) בנוגע לחייבים זכאים בגין פוזיציות פתוחות בנגזרים, ראה ביאור 7.

(**) היתרות אינן צמודות למדד ואינן נושאות ריבית.

(***) יתרות עם חברות בנות אינן באות לידי ביטוי בדוחות המאוחדים של החברה.

(2) התחייבות בגין הטבות עובדים לאנשי מפתח ניהוליים:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	496

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 21 - בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ג. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים:

(1) עסקאות עם בעלי עניין:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
174,768	152,319	160,731	הכנסות משירותים
(6,704)	(6,734)	(7,412)	עלות ההכנסות
(226)	(310)	(326)	הכנסות מימון, נטו (*)

(*) לחברה ולחברות המאוחדות הכנסות מימון והוצאות מימון מעסקאות עם בעלי עניין שהם תאגידים בנקאיים וחברי בורסה אחרים, בשל עסקאות המבוצעות במהלך העסקים הרגיל ובתנאים רגילים לעסקאות המבוצעות עם מי שאינם בעלי עניין. סכומים אלו נובעים בעיקרם מהפקדת פיקדונות בבנקים, ניהול חשבונות עובר ושב וניהול תיקי ניירות ערך ונכללים במסגרת "הכנסות מימון, נטו".

(2) עסקאות עם צדדים קשורים:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
4,640	3,534	2,877	השתתפות בהכנסות - מסלקת מעו"ף
(124,487)	(118,517)	(123,020)	השתתפות בהכנסות - מסלקת הבורסה
25,299	25,366	24,885	השתתפות בהוצאות - מסלקת מעו"ף
104,747	102,522	97,964	השתתפות בהוצאות - מסלקת הבורסה
-	-	447	השתתפות בהוצאות- חברה לרישומים
13,544	11,031	19,991	דמי ייזום - מסלקת הבורסה
(80)	2,300	2,717	הכנסות (הוצאות) מימון בגין הלוואה למסלקת הבורסה (ב)
-	-	2,763	תשלומים מבוססי מניות - מסלקת מעו"ף
-	-	11,346	תשלומים מבוססי מניות - מסלקת הבורסה

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 21 - בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ג. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים: (המשך)

(2) עסקאות עם צדדים קשורים: (המשך)

(א) מודל החלוקה:

בין הבורסה לבין שתי המסלקות קיימת זיקה הדוקה. הדבר בא לידי ביטוי בכך שהבורסה מעמידה לרשות המסלקות את כל התשתיות התפעוליות הדרושות להן (מיחשוב, כוח אדם, ניהול ועוד).

בתחילת שנת 2015 אושר על ידי דירקטוריון הבורסה, דירקטוריון מסלקת הבורסה ודירקטוריון מסלקת מעו"ף מודל לחלוקת ההכנסות הוצאות והרווח בין הבורסה לבין מסלקת הבורסה ולבין מסלקת מעו"ף (להלן - "מודל החלוקה").

כתוצאה מכך, ייחוס של הכנסות והוצאות הקבוצה בין חברות הקבוצה החל משנת 2014 נערך בהתאם למודל החלוקה באופן אשר הולם את היקף פעילותן של כל אחת מחברות הקבוצה.

במסגרת גיבוש מודל החלוקה, בוצע הליך שיוך של שלושה פרמטרים עיקריים: הכנסות, הוצאות וחלוקת הרווח הכלכלי של הקבוצה בין חברות הקבוצה.

במסגרת הליך שיוך ההכנסות זוהו ושויכו כל ההכנסות הספציפיות של חברות הקבוצה בהתאם לתעריפון. לצורך קביעת יחס ההכנסות המעורבות נערך מיפוי של בורסות ומסלקות בעולם וזאת לצורך זיהוי מפתחות אשר ישמשו כאמת מידה לקביעת אופן חלוקת ההכנסה המעורבת. בהתאם לניתוח הכנסות ממסחר וסליקה שבוצע, מפתח הקצאה ליחס מסחר וסליקה בין הבורסה לבין מסלקת הבורסה הינו 50% מסחר ו-50% סליקה. מפתח הקצאה ליחס מסחר וסליקה בין הבורסה לבין מסלקת מעו"ף הינו 15% מסחר ו-85% סליקה.

במסגרת הליך שיוך הוצאות זוהו ושויכו כל ההוצאות הספציפיות של המחלקות השונות. לצורך ייחוס עלויות ושירותים שהוענקו באופן מרוכז על ידי הבורסה (לרבות הוצאות שכר) לכלל חברות הקבוצה נבחנו ונקבעו מפתחות שונים לחלוקת ההוצאות כאמור (כגון יחס הכנסות ויחס גולגולות).

במסגרת הליך של חלוקת הרווח הכלכלי בין חברות הקבוצה, נלקחה בחשבון זיקה בין חברות הקבוצה הנוטלות יחד חלק בתהליך עסקי מסוים לאורך זמן שיוצרת ביניהם נקודת איזון שתאפשר לכל חברות הקבוצה להתחלק בסך הפעילות כתוצאה מכך שהן מבחינת השוק והן מבחינת מבנה קבוצת הבורסה, הבורסה הינה חזות המסחר וסליקה בישראל. לשם כך הסתייעה ההנהלה במודלים מתורת המשחקים וזאת בכדי לתקף את נקודת שיווי המשקל שנבחרה. מדד הרווחיות אשר שימש כמפתח החלוקה במסגרת מודל חלוקת הרווח הינו שיעור החזר על ההון העצמי כפי שמשקף בדוחותיה הכספיים של מסלקת הבורסה ומסלקת מעו"ף בגובה של 10.3%. מדד זה נבחר כמתאים בענף בו פועלות החברות, כפי העולה מדרישות רגולטוריות שונות אשר הבורסה והמסלקות כפופות אליהן בדומה לדרישות החלות על מערכת הבנקאות בישראל.

במהלך שנת 2017 בוצעה עבודה כלכלית חדשה לבחינה ולתיקוף מודל החלוקה לשנת 2017. המודל אושר על ידי הדירקטוריונים של חברות הקבוצה ובהתאם לכך נחתם הסכם לשנת 2017 בין חברות הקבוצה.

מודל החלוקה אשר אימצה הקבוצה במהלך 2014-2016 נבחן ונמצא כמתאים לשמש לחלוקת ההוצאות ההכנסות והרווחיות לשנת 2017, לא בוצעו שינויים מתודולוגיים במודל לשנת 2017 וכן יחסי ההכנסות ויחס החזר על ההון אשר שימשו את הקבוצה נמצאו מתאימים.

עוד נקבע כי עקרונות עבודת מודל החלוקה יחולו על החברה לרישומים החל ממועד הקמתה.

כמו כן נקבע כי הוצאות השכר בגין הקצאת מניות לעובדים תיוחסנה למסלקת הבורסה ולמסלקת מעו"ף, כל אחת לפי חלקה, ותירשמנה במסלקות מול הון וללא העברת מזומן לבורסה. יצוין כי הוצאות אלו לא יובאו בחשבון בחלוקת הרווח הכלכלי בין חברות הקבוצה.

(ב) העמדת הלוואה למסלקת הבורסה:

ביום 15 בדצמבר 2015 העמידה הבורסה למסלקת הבורסה הלוואה על פי הסכם שנחתם בין החברות ביום 8 בדצמבר 2015 ואשר אושר על ידי דירקטוריון הבורסה ודירקטוריון המסלקה ביום 26 בנובמבר 2015, על פי העמידה הבורסה למסלקת הבורסה הלוואה בסך של 60 מיליון ש"ח, על פי התנאים הבאים:

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 21 - בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ג. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים: (המשך)

(2) עסקאות עם צדדים קשורים: (המשך)

(ב) העמדת הלוואה למסלקת הבורסה: (המשך)

- הזכויות מכח ההלוואה הינן נדחות ביחס לנושים אחרים של המסלקה.
- לא יינתנו בטחונות כנגד ההלוואה.
- התקופה לפדיון של ההלוואה הינה ל-10 שנים.
- אפשרות לפדיון מוקדם תהיה רק לאחר 5 שנים ורק לפי דרישת המסלקה.
- ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן ונושאת ריבית שנתית (בגובה 4.25% לשנה).

ד. מידע נוסף המתייחס לעסקאות עם צדדים קשורים ובעלי עניין:

(1) החלטות של הבורסה בדבר העמדת קו אשראי למסלקת הבורסה ולמסלקת מעו"ף:

בשנת 2004 אישרה הבורסה הענקת הלוואה למסלקת הבורסה בסך שלא יעלה על 50 מיליון ש"ח, וזאת למקרה בו מסלקת הבורסה תזדקק לכך על מנת לעמוד בהתחייבויותיה. כן הוחלט להסמיך ועדה של הדירקטוריון לקבוע את עיתוי מתן הלוואה וכן לקבוע את סכום הלוואה אשר לא יעלה על 50 מיליון ש"ח. ההלוואה תינתן בריבית שתהיה בגובה הריבית שגובה בנק ישראל מהבנקים, אלא אם יוסכם אחרת בין הבורסה לבין המסלקה. במקביל, אישרה המסלקה בשנת 2004 למנכ"ל המסלקה לפנות בשעת הצורך לבורסה ולקבל ממנה הלוואה בסך שלא יעלה על 50 מיליון ש"ח.

בתחילת שנת 2009 אישרה הבורסה הענקת הלוואה למסלקת מעו"ף בסך שלא יעלה על 50 מיליון ש"ח ובכפוף לכך שסכום ההלוואה שתינתן למסלקת מעו"ף, ביחד עם ההלוואה שתינתן למסלקת הבורסה כאמור לעיל, לא יעלה על 50 מיליון ש"ח, וזאת למקרה בו מסלקת מעו"ף תזדקק לכך על מנת לעמוד בהתחייבויותיה. כן הוחלט להסמיך את הוועדה הנ"ל של הדירקטוריון לקבוע את עיתוי מתן הלוואה ולקבוע את סכום ההלוואה, כפוף למגבלות שצוינו לעיל. ההלוואה תינתן בריבית שתהיה בגובה הריבית שגובה בנק ישראל מהבנקים, אלא אם יוסכם אחרת בין הבורסה לבין מסלקת מעו"ף. במקביל, אישרה מסלקת מעו"ף בשנת 2009 למנכ"ל מסלקת מעו"ף לפנות בשעת הצורך לבורסה ולקבל ממנה הלוואה בסך שלא יעלה על 50 מיליון ש"ח.

מאז האישרים שניתנו בשנים 2004 ו-2009 בהתאמה ועד למועד אישור הדוחות הכספיים, לא התבקשו ולא ניתנו הלוואות כאמור.

אין התחייבות של הבורסה כלפי המסלקות למתן ההלוואה כאמור. הבורסה בוחנת כחלק מריעון נהלי הכשל את נחיצות קו האשראי וההליך הנדרש לצורך מימושו.

(2) קבלת קו אשראי:

(א) ביום 31 בדצמבר 2015 התקשרה הבורסה עם תאגיד בנקאי לקבלת מסגרת אשראי עד לסך של 50 מיליון ש"ח לתקופה של שנה, המסגרת מתחדשת אוטומטית לתקופה נוספת של שנה אחת בכל פעם, כל עוד אחד מהצדדים לא הודיע על רצונו לבטל אותה. מסגרת האשראי תאפשר לבורסה לקבל מעת לעת מהתאגיד הבנקאי הלוואות בשקלים חדשים, לזמן קצר, עד לסך המסגרת, אשר מועד פירעון לא יאוחר מתום 12 חודשים ממועד העמדתן, ובכל מקרה לא יאוחר מתאריך סיום מסגרת האשראי.

(ב) כנגד קבלת האשראי, משכנה ו/או שעבדה הבורסה לטובת התאגיד הבנקאי בתור בטוחה לסילוק כל החובות המובטחים על פי הסכם האשראי ללא הגבלה בסכום את כל זכויות הבורסה במקרקעין המשמשים למשרדי הבורסה, לפרטים נוספים ראה ביאור 22 (ב).

(3) בנוגע לשיפוי נושאי משרה ולמתן פטור מאחריות לנושאי משרה ראה ביאור 16.

(4) בנוגע להסכם עם בנק ישראל, ראה ביאור 4 ב (2) (ג).

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 22 - שעבודים

- א. בחודש מרץ 2008 פתחה מסלקת הבורסה חשבון בבנק (להלן - "החשבון") לצורך קבלת הלוואות, אם וכאשר תתקדק המסלקה באופן מידי למזומנים, לשם הבטחת רציפות הסליקה, בהתרחש כשל של חבר.
- בחודש אפריל 2008 נרשם שעבוד קבוע ראשון בדרגה על ניירות ערך המופקדים ו/או שיופקדו בחשבון הנ"ל או על התמורה ממכירתם ו/או פירותיהם של ניירות הערך שיופקדו בחשבון כאמור.
- במקרה בו תיקח המסלקה הלוואה כאמור בעתיד, היא תפקיד בחשבון את הבטוחות לטובת הבנק. המסלקה לא עשתה שימוש כלשהו בחשבון מעת שנפתח ולא הופקדו בו נכסים כלשהם.
- ב. במהלך ינואר 2016, משכנה ו/או שעבדה הבורסה לטובת תאגיד בנקאי, עמו התקשרה בהסכם לקבלת מסגרת אשראי כמפורט בביאור 21 ד (2), בתור בטוחה לסילוק כל החובות המובטחים על פי ההסכם בשעבוד ללא הגבלה בסכום את כל זכויות הבורסה במקרקעין המשמשים למשרדי הבורסה והידועים כגוש 6920 חלקה 74 וחלקה 71 בתל-אביב יפו וכן שועבדו לטובת התאגיד הבנקאי כל הזכויות החוזיות של הבורסה במקרקעין הידועים כחלקים מחלקה 45 וחלקים מחלקות 47-49 בגוש 6920 בתל-אביב יפו.
- ההסכם עם התאגיד הבנקאי יאפשר לבורסה, בהתקיים תנאים מסוימים, לשכור את מבנה הבורסה, במקרה של מימוש המשכנתא.
- במסגרת תנאי האשראי, הוסכם כי התאגיד הבנקאי יתן הסכמתו ליצירת משכנתא על המקרקעין, לשעבוד הזכויות החוזיות ולרישום הערת אזהרה על המקרקעין, לטובת הבטחת אשראי נוסף, שהבורסה תהיה רשאית ליטול מתאגיד בנקאי ו/או מוסד פיננסי אחר (להלן - "המממן האחר") והכל בדרגה ראשונה (פרי-פסו) ללא הגבלה בסכום, ובלבד שסך החובות וההתחייבויות של הבורסה לתאגיד הבנקאי ולמממן האחר לא יעלה על 65% משווי המקרקעין וזאת בהתאם להערכת שווי עדכנית שתועבר על ידי הבורסה לתאגיד הבנקאי בכל מועד בדיקה רלוונטי.

ביאור 23 - אירועים לאחר תום תקופת הדיווח

- א. ביום 28 בדצמבר 2017 פנתה הבורסה לכל בעלי מניותיה, וזאת במסגרת השינוי המבני של הבורסה ובמסגרת הליך הבחינה האסטרטגי של הבורסה, בבקשה לקבל הצעות מבעלי מניות בבורסה לרכישת מניות המוחזקות על ידם, בהתאם לתנאים שפורטו בהצעה, אשר עיקרם הינם:
1. בעל המניות רשאי לציין את כמות המניות שהוא מעונין למכור במסגרת ההצעה.
 2. המחיר בגין המניות המוצעות יחושב בהתאם לשווי חברה בסך חמש מאות (500) מיליון ש"ח.
 3. ההצעה היא בלתי חוזרת ואינה ניתנת לביטול עד ליום 18 באפריל 2018. תוקף ההצעה יפוג מאליו אם הבורסה לא תמסור לבעל המניות המציע הודעת קיבול.
 4. כל עת במהלך תוקפה של ההצעה תהיה הבורסה רשאית ליתן לבעל המניות המציע הודעה בכתב כי היא מקבלת את ההצעה לגבי כל המניות המוצעות למכירה או לגבי חלק מהן.
 5. אם היצע המניות על ידי בעלי המניות במסגרת הצעות כאמור יעלה על כמות המניות הכוללת שתירכש, תירכש מכל בעל מניות שהציע כמות מניות על בסיס פרו-ראטה.
 6. אין חובה על הבורסה לקבל את ההצעה או כל חלק ממנה או לרכוש את המניות המוצעות למכירה או כל חלק מהן.
 7. הבורסה רשאית, בכל עת במהלך תוקפה של ההצעה, להמחות את זכויותיה והתחייבויותיה על פי ההצעה לכל צד ג' שתמצא לנכון, לפי שיקול דעתה. הומחו הזכויות/ התחייבויות על ידי הבורסה כאמור יראו את הנמחה כמי שבא בנעלי הבורסה לכל צורך וענין הקשורים בהצעה ובמימושה.
 8. אחריות הבורסה לטפל ולהשיג את כל האישורים הדרושים על פי כל דין ועל פי תקנון הבורסה כדי שניתן יהיה להעביר את המניות לבורסה, או למקבל הזכויות על פי המחאת זכויות שתתבצע.
 9. ניתנה הודעת קיבול על ידי הבורסה וקיימת חובה על פי דין לקבל אישור רגולטורי לביצוע העברה והאישור הרגולטורי לא ניתן עד לתום 60 יום מהמועד הסופי, יראו את הודעת הקיבול כאילו לא ניתנה וההצעה כאילו לא נתקבלה.
- בהתאם לפניית הבורסה כאמור לעיל, עד ליום 18 בינואר 2018 נענו לפניית הבורסה בעלי מניות המחזיקים בכ- 71.7% מהון המניות המונפק של הבורסה, המעוניינים למכור מניותיהם במסגרת המתווה המפורט לעיל.
- על מנת לממש את עסקת הרכישה המותנית מול בעלי המניות הקיימים, על הבורסה להודיע להם עד ה-18 באפריל 2018. בהמשך לאמור לעיל, פנתה הבורסה לבורסות מובילות בעולם, והציעה להם לבחון את אפשרות ההשקעה בבורסה.

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 23 - אירועים לאחר תום תקופת הדיווח: (המשך)

ב. אימוץ מדיניות תגמול ותכניות תגמול

1. ביום 29 במרץ 2018 אישר דירקטוריון הבורסה, לאחר שהתקבלו לכך אישוריהם של ועדת הביקורת וועדת התגמול של החברה, מדיניות תגמול לנושאי המשרה בבורסה לשנים 2018-2020. המדיניות מגדירה ומפרטת את מדיניות החברה לענין תגמול נושאי המשרה בה והינה תוצר המשלב את הוראות תיקון 20 החלות על חברות אגרות חוב, ביחד עם העקרונות הרחביים שדירקטוריון החברה ראה לנכון לאמץ בכל הנוגע לתגמול נושאי המשרה בחברה, תוך התחשבות במאפייני הבורסה. בתקופת המדיניות, החברה תהא רשאית להעניק תגמול הוני לנושאי המשרה הכפופים למנכ"ל החברה, בהתאם לתנאים המפורטים במדיניות התגמול. מדיניות התגמול תובא לאישור האסיפה הכללית של החברה.

2. ביום 29 במרץ 2018 אישר דירקטוריון הבורסה, לאחר שהתקבלו לכך אישוריהם של ועדת הביקורת וועדת התגמול של החברה, תכנית תגמול לשנים 2018-2020 לנושאי המשרה הכפופים למנכ"ל הכוללת מענק כספי ותגמול הוני לטווח ארוך. תכנית התגמול נקבעה בהתאם למדיניות התגמול של החברה כאמור לעיל. במסגרת תכנית התגמול יוענקו לנושאי המשרה כפופי המנכ"ל עד כ- 4.2 מיליון אופציות לרכישת מניות החברה בתמורה לתשלום תוספת מימוש ובכפוף לתנאי זכאות מסוימים. כתבי אופציה שיוקצו על פי התכנית לא יירשמו למסחר בבורסה ומימושם יהיה מותנה, בין היתר, ברישום למסחר של מניות החברה בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ.

- מטרתיה העיקריות של תכנית התגמול ההוני הינן:
- יצירת רוברד של תגמול ארוך טווח ושימור הניצעים.
- מתן תמריץ להעלאת ערכה של החברה לטווח ארוך.
- מתן תמריץ לסייע בהשלמת תהליך רישום למניות החברה למסחר.
- יצירת שותפות אינטרסים בין הניצעים לבין בעלי המניות של החברה.
- הענקת תגמול תחרותי ביחס לשוק.

3. ביום 29 במרץ 2018 אישר דירקטוריון הבורסה, לאחר שהתקבלו לכך אישוריהם של ועדת הביקורת וועדת התגמול של החברה, תכנית תגמול לשנים 2018-2020 ליו"ר הדירקטוריון של החברה ולמנהל הכללי של החברה, הכוללת מענק כספי בהתבסס על קריטריונים כמותיים וקריטריונים איכותיים. תכנית התגמול הינה בהתאם למדיניות התגמול שאושרה כאמור לעיל. תכנית התגמול ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל הבורסה תובא לאישור האסיפה הכללית של החברה.